

Temaplan for
kultur 2019-2022

Våre strategiske styringsmål:

Gode tjenester

God folkehelse

Rent miljø

Stolt nittedalsidentitet

Levende lokaldemokrati

Gode prosesser

Kompetente og
motiverte medarbeidere

Sunn økonomi

Dette dokumentets plassering i planhierarkiet:

Innhold

1. Innledning	5
1.1. Bakgrunn for planen	5
1.2. Formål med planen	6
1.3. Referansedokumenter	6
1.4. Planprosessen	6
1.5. Oppbygging av planen	7
1.6. Avgrensninger	7
2. Visjon og mål	8
2.1. Hovedmål	8
2.2. Nittedals kulturfundament	8
2.3. Kulturens betydning	8
2.4. Styringsmålene	10
2.5. Satsningsområder	11
2.6. Like muligheter for å delta i aktiviteter	12
2.7. KOSTRA-tall	12
3. Kulturenhetens kjernevirksomheter	14
3.1. Nittedal bibliotek	14
3.2. Nittedal kulturskole	20
3.3. Kulturverket Flammen	28
3.4. Ungdomsaktiviteter	35
4. Kulturenhetens øvrige ansvarsområder	41
4.1. KOSTRA-tall	41
4.2. Den kulturelle spaserstokken	41
4.3. Den kulturelle skolesekken	43
4.4. Kulturfaktor	45
4.5. Nittedal bygdesamling	47
4.6. Kulturvern/kulturminner	49
4.7. Visuell kunst	51
4.8. Tilskuddsordninger	53
4.9. Kulturpriser	55

4.10.	Samarbeid med det frivillige kulturliv/informasjon og kommunikasjon	56
4.11.	Kulturarenaer/kulturlokaler	57
5.	Oppsummering mulige tiltak	60
5.1.	Tiltak innenfor eksisterende budsjetttramme	60
5.2.	Tiltak med økonomiske konsekvenser – høyere prioritet.....	61
5.3.	Tiltak med økonomiske konsekvenser – lavere prioritet	62
5.4.	Mulige reduksjoner – senking av ambisjoner	63
5.5.	Andre innspill og føringer	64
6.	Konklusjon.....	65
7.	Vedlegg	65

1. Innledning

Nittedal kommune har ansvar for et bredt utvalg av tjenester innenfor kultur og idrett. Det har nylig blitt vedtatt en ny kommunedelplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett og nå har tiden kommet for en egen temaplan for kultur.

Temaplanen har to viktige formål. Den omtaler kulturenhetens ansvarsområder og peker på muligheter for prioriteringer, og den omtaler kulturens viktige funksjon i samfunnet på et mer overordnet nivå.

Nittedal har et rikt kulturliv der virksomheten i frivillige lag og foreninger står spesielt sterkt. Kommunen ønsker å prioritere de behovene som ikke dekkes av eksterne aktører. Denne planen bidrar til å synliggjøre bredden i Nittedal kommunes kulturtilbud.

1.1. Bakgrunn for planen

Temaplan for kultur omhandler virksomheten og ansvarsområdene til kulturenheten i Nittedal kommune. Planen ligger inne i kommunens planstrategi 2016-2019, som ble vedtatt av kommunestyret 16.11.2015.

Kommunestyret har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det er behov for en temaplan som redegjør for ambisjonene innenfor kulturområdet. I forbindelse med behandlingen av handlingsplan 2018-2021 ble følgende verbalforslag vedtatt i kommunestyrets møte 18.12.2017:

«Biblioteket

Rådmannen bes gjennomføre vedtaket fra rammesaken 2017 om å vurdere tjenesteomfang og bemanning for biblioteket fram mot handlingsplan og budsjett 2018, ref. vedtak i gjeldende handlingsplan. Dette vedtaket utredes i den planlagte kulturmeldingen.

Kulturskole

Rådmannen bes gjennomføre vedtaket fra rammesaken 2017 om å styrke tilbudet i kulturskolen gjennom et bredt tilbud og slik at flest mulig av de som søker får et tilbud. Dette vedtaket utredes i den planlagte kulturmeldingen.»

Biblioteket og kulturskolen omtales i egne kapitler i denne temaplanen. I tillegg foreligger som vedlegg et utvidet faktadokument om Nittedal bibliotek samt «Rammeplan for kulturskoler – mangfold og fordypning».

1.2. Formål med planen

Temaplan for kultur 2019-2022 vedtas i kommunestyret og skal fungere som et styringsverktøy for kulturenheten. Temaplanen beskriver kulturenhetens forskjellige virksomheter og ansvarsområder, omtaler utfordringer i dagens virksomhet og peker på noen muligheter og ambisjoner for de forskjellige områdene.

Formål med planen er å peke på noen muligheter for prioriteringer som kommunestyret kan vurdere. Den omtaler også kulturens viktige funksjon i samfunnet på et mer overordnet nivå.

1.3. Referansedokumenter

Viktige referansedokumenter til denne temaplanen er:

- LOV 2007-06-29 nr. 89: Lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturverksemd (kulturlova)
- Kulturplan for Akershus 2016-2023 (Akershus fylkeskommune)
- Stortingsmelding nr. 48 (2002-2003), Kulturpolitikk fram mot 2014. (Kulturdepartementet har påbegynt arbeidet med en ny kulturmelding.)

1.4. Planprosessen

Temaplanen har en planperiode på fire år, fra 2019 til 2022.

Kulturenheten er ansvarlig for planen. Arbeidet med planen ble påbegynt i begynnelsen av september 2017. Det endelige oppdraget og oppsettet for planen ble forankret hos politisk ledelse i begynnelsen av februar 2018.

Arbeidsgruppe for planarbeidet har vært:

Kultursjef, Fredrik Glans (leder av arbeidsgruppa)

Kulturskolerektor, Anne Mette Johannesen

Biblioteksjef, Ann Katrin Yri

Daglig leder Kulturverket Flammen, Mariann Torsvik

Leder for ungdomsaktiviteter, Monica Holter

Kulturkonsulent og kulturskoleinspektør, Henriette Elnes Vonen

Kulturhuskonsulent Kulturverket Flammen, Kari Moland

I den tidlige fasen av arbeidet deltok også Øistein Myhre (leder for idrett og friluftsliv) og Karin Nordli (tidl. kulturskoleinspektør).

1.5. Oppbygging av planen

Denne planen omhandler alle kommunens egne kulturvirksomheter og ansvarsområder.

De innledende kapitler omtaler visjon og setter hovedmål og satsningsområder for virksomheten samlet. I tillegg redegjøres det for kulturens betydning og kulturens forhold til Nittedal kommunes strategiske styringsmål.

Kapittel 3 tar for seg kulturenhetens kjernevirksomheter som er organisert i egne avdelinger. Deretter følger et kapittel om kulturenhetens øvrige ansvarsområder.

Til slutt gis det en oppsummering med oversikt over mulige tiltak. Temaplanen har også to vedlegg; ett knyttet til bibliotek og ett til kulturskole.

1.6. Avgrensninger

Temaplanen omhandler kun Nittedal kommunes egne virksomheter og tiltak på kulturområdet, det som er kulturenhetens ansvarsområder. Nittedal kommune har et utstrakt samarbeid med frivillige, lag og foreninger og planen omtaler flere av disse. Temaplanen gir imidlertid ikke noen fullstendig oversikt over all kulturvirksomhet som foregår i kommunen eller omhandler den aktiviteten som foregår i kommunens mange lag og foreninger eller blant andre frivillige.

2. Visjon og mål

Visjon:

Kortreist kultur for alle

Kortreist kultur inkluderer både å selv kunne være en aktiv deltaker i lokale kulturaktiviteter og å kunne oppleve lokal kultur i nærmiljøet. Men kortreist kultur er også å ha muligheten til å oppleve nasjonale størrelser innen kultur uten å måtte reise ut av kommunen. Nittedal kommune vil etterstrebe og legge til rette for at alle kan delta, oppleve og ha glede av kultur på sin måte, gjennom hele livet.

2.1. Hovedmål

Ut fra visjonen springer det ut følgende hovedmål.

Nittedal kommune skal:

- **Sikre gode og inkluderende tilbud i nærmiljøet for brukere, deltakere og publikum.**
- **Stimulere til læring, utvikling og mestring innen ulike aktiviteter og kulturuttrykk.**
- **Bidra til økt aktivitet og god kvalitet i samhandling med det frivillige kulturlivet og andre aktører.**

2.2. Nittedals kulturfundament

Tilnærmingen til alle oppgaver og ansvarsområder skal baseres på:

- kvalitet
- kreativitet
- fleksibilitet
- innbyggerperspektiv

I den daglige driften skal det alltid etterstrebes et fokus på dette grunnleggende fundamentet, slik at det influerer virksomheten.

2.3. Kulturens betydning

Med kultur menes i denne planen aktiviteter og opplevelser som utfordrer og engasjerer menneskets kreativitet, ferdigheter, intellekt, fantasi, kunnskap og følelser. Det kan være

gjennom litteratur, musikk, dans, teater, spill, lokalhistorie, visuell kunst, felles aktiviteter og møter mellom mennesker mm.

Kulturen er limet i samfunnet. Kultur er viktig for både helse og trivsel. Et samfunn uten kunst og kultur blir et fattig samfunn. Kulturen står meget sterkt på egne bein, i kraft av seg selv, og en satsing på kultur trenger ikke noen annen grunn enn kulturens verdi i seg selv.

Kultur får egenverdi for den enkelte når den oppleves. Den skaper mening i mening, forstørker livsperspektivet vårt og gir oss dannelse som mennesker. Men kultur har også verdi gjennom det å være til stede sammen, enten som tilskuere og publikum, eller som deltakere og utøvere. Denne interessen og gleden, denne undringen og utfordringen kunst og kultur gir, gjelder langs hele livsløpet. Kultur handler ikke bare om å nyte, men vel så mye som å delta og yte.

Men kulturen kan også ha betydning som alternativ mestringsarena, en arena der forskjellige type mennesker kan oppleve mestring og blomstre. Ekstra spennende kan det være å finne de «uslipte diamantene» som kan utvikles og «slipes» gjennom deltakelse i kulturelle aktiviteter. Kulturen kan være både middel og virkemiddel.

2.4. Styringsmålene

Nittedal kommune har åtte strategiske styringsmål. I dette kapitlet skal det redegjøres for kulturenhetens tilnærming til disse styringsmålene.

Gode tjenester

Det etterstrebes at et fundament basert på kvalitet, kreativitet, fleksibilitet og innbyggerperspektiv influerer hele kommunens kulturvirksomheten. For kulturenheten er det høyt prioritert å hele tiden tilrettelegge for gode tjenester.

God folkehelse

Kultur er folkehelse. Gjennom aktiviteter og kulturopplevelser tilføres samfunnet og enkeltindividet positive verdier. Felles opplevelser gir økt livskvalitet og motvirker ensomhet og utenforskap.

«Regelmessig kulturaktivitet gjør at vi lever lengre, får lavere blodtrykk, hjerne og tanker skjerpes, hukommelsen bedres, energinivået øker.»

Töres Torell, professor ved instituttet for psykososial medisin, Stockholm

Rent miljø

Kortreiste kulturtilbud gir en miljøgevinst. Sykkel og gange kan benyttes i større grad når kulturtilbudene finnes i nærmiljøet.

Stolt nittedalsidentitet

Kultur bidrar med mye å være stolt av. Bygdas barn og unge løftes fram som gode representanter og de gis anledning til å utvikle seg og blomstre. Det produseres mye aktiviteter og kulturuttrykk som gir tilhørighet og stolthet. Gode møteplasser og opplevelser, både store og små, er alle med på å bygge opp under dette styringsmålet. Bygdas kulturarv og lokalhistorie er viktig for tilhørighet og identitet.

Levende lokaldemokrati

Nittedal kommune har en viktig rolle som tilrettelegger for gode møteplasser og arenaer for kultur, opplysning og meningsutveksling. Det nære samarbeidet med frivilligheten bygger også sterkt opp under dette styringsmålet.

Kompetente og motiverte medarbeidere

Kulturenhetens ansatte har bred kompetanse og stor fagkunnskap som skaper viktige og varige relasjoner mellom kommunen og innbyggerne, og som også bidrar i øvrige styringsmål og ovenfor andre virksomheter i kommunen.

Sunn økonomi

Kulturenheten har stor bevissthet på god økonomistyring og på hele tiden å se etter supplerende inntektsmuligheter. Det er et stort fokus på å oppnå høyest mulig kvalitet innenfor den tilgjengelige budsjetttrammen. Kvalitet koster penger, også innenfor kulturfeltet.

2.5. Satsningsområder

Selv om planens visjon og hovedmål har en ambisjon om å nå alle, er det likevel viktig å peke ut noen prioriterte målgrupper og satsningsområder.

For kulturenheten vil de viktigste målgruppene i perioden være:

- Barn og unge i alderen 0 – 20 år.
- Eldre, fra 65 år.

For både barn, unge og eldre er det spesielt viktig å ha gode tilbud i nærmiljøet. Barn, unge og eldre er ofte

mindre mobile og har et større behov for kortreiste tilbud enn den voksne og middelaldrende befolkningen.

Barn, unge og eldre skal prioriteres gjennom tilrettelagte tilbud, aktiviteter og arrangementer. Alle virksomheter innen kulturenheten vil ha et spesielt fokus på disse gruppene i perioden, slik at satsningen og prioriteringen blir tydelig.

I tillegg til målgrupper basert på alder, vil det perioden være viktig å prioritere:

- Inkludering.
- Forskjellige lavterskeltilbud.

I begrepet inkludering rommes f.eks. personer med minoritetsbakgrunn, grupper som faller utenfor arbeidslivet og andre som har mulighet for aktivitet på dagtid.

Det skal være lav terskel for å delta og for å få gode opplevelser gjennom kommunens tilbud. Det skal etterstrebtes å ha en vesentlig andel tilbud som er gratis eller med lav pris, for å unngå at økonomien blir en alt for stor hindring. Kommunen skal tilby inkluderende møteplasser der alle kan føle seg velkomne.

Kommunen skal initiere egne tilbud og samarbeide med lag, foreninger og frivillige som ønsker å jobbe med inkludering og integrering, både varige tilbud som f.eks. språkkafé i biblioteket og enkeltstående arrangementer og aktiviteter som når bredt sammensatte grupper.

2.6. Like muligheter for å delta i aktiviteter

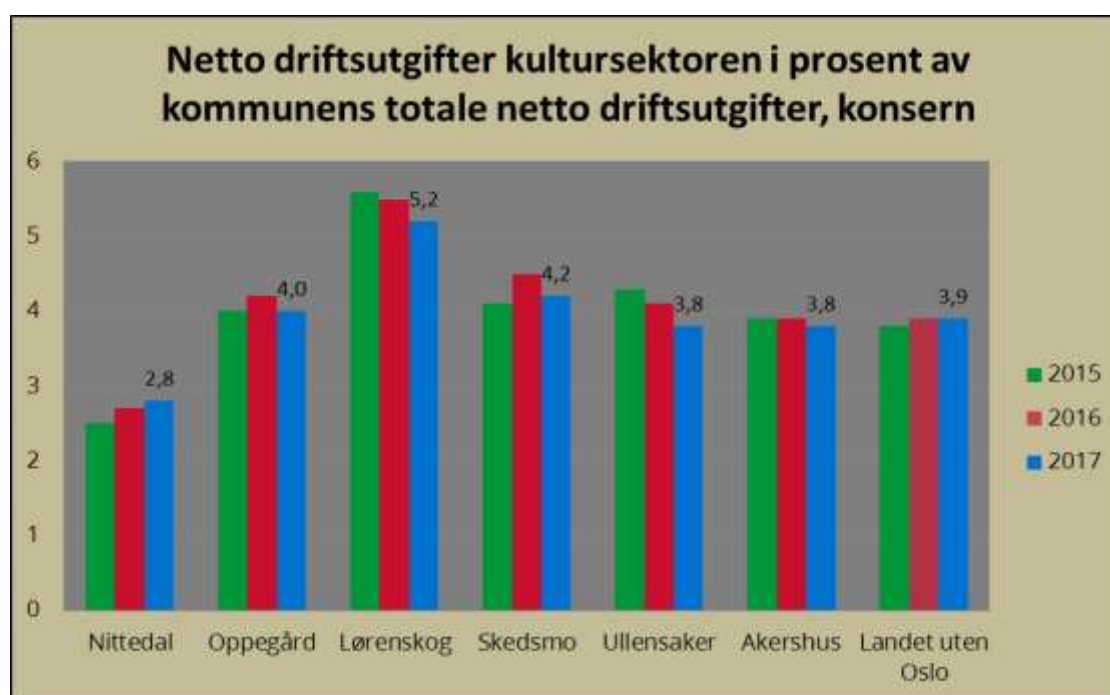
For mange vil økonomi være en barriere for å kunne delta i aktiviteter. Det koster penger å være medlem av lag og foreninger eller å være elev i kulturskolen. Noen aktiviteter krever innkjøp av kostbart utstyr. Kommunen har gode tilbud som er gratis, har en meget lav pris eller er sterkt subsidiert, men den personlige økonomien vil likevel kunne sette en klar begrensning på muligheten til å kunne delta.

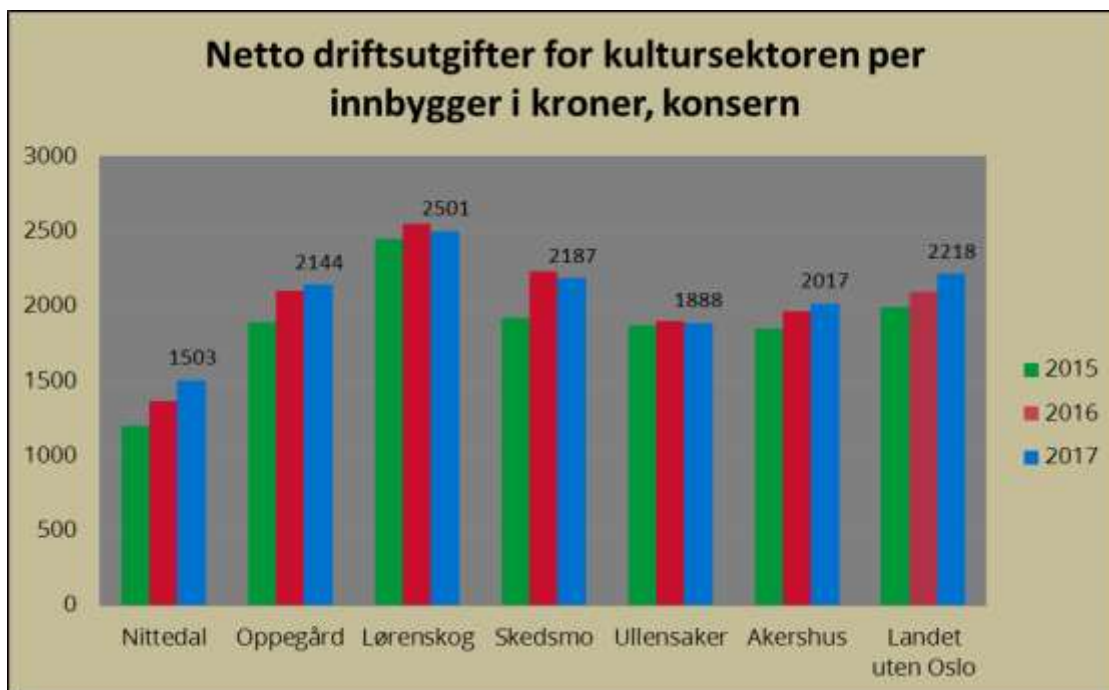
I Nittedal kommunes handlingsplan 2017-2020 er det nedfelt at rådmannen skal utrede muligheten for en støtteordning for barn og unge fra lavinntektsfamilier slik at de kan delta på fritidsaktiviteter. I avsnittet om god folkehelse står det at Nittedal kommunes folkehelsearbeid skal bidra til å fremme helse i befolkningen og redusere sosiale helseforskjeller. Kommunens ansvar kan beskrives som en kombinasjon av universelle tiltak, tiltak som retter seg mot hele befolkningen og målrettede tiltak mot utsatte grupper.

Arbeidet med å utrede muligheten for en støtteordning er påbegynt. Arbeidet så langt inkluderer både å se på etablering av «Bua utstyrssentral» for tilgang på sports- og friluftsutstyr og en universell ordning der noen aldersgrupper gis et aktivitetstilskudd som øremerkes deltakelse i fritidsaktiviteter.

2.7. KOSTRA-tall

Her vises KOSTRA-tall fra 2017 for hele kultursektoren samlet. Tallene inkluderer ikke idrett.

Som det fremgår av KOSTRA-tallene bruker Nittedal mindre midler på kultur enn andre kommuner i sammenligningen. Nittedal ligger også en del under snittet i Akershus og landet uten Oslo. For å komme opp på snittet i Akershus, hadde netto driftsutgifter for kultursektoren i Nittedal måttet øke med om lag 12 millioner kroner pr. år.

Gjennomgangen av virksomhetene i denne temaplanen bør nok kunne vise at Nittedal får mye ut av de relativt begrensede ressursene som er satt av til kulturområdet.

3. Kulturenhetens kjernevirksomheter

Bibliotek, kulturskole, kulturhus og ungdomsaktiviteter utgjør kulturenhetens kjernevirksomheter og er organisert i egne avdelinger. Idrett og friluftsliv er også en kjernevirksomhet, men omhandles ikke i denne planen, da den dekkes innenfor kommunedelplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett. I denne delen av planen skal de respektive kjernevirksomhetene omtales, og det skal redegjøres for utfordringer, muligheter og ambisjoner.

Som vedlegg til planen finnes et faktadokument om Nittedal bibliotek og nasjonal rammeplan for kulturskolene.

3.1. Nittedal bibliotek

Folkebiblioteket er en del av den kulturelle grunnmuren i Norge. Biblioteket opererer, som Regjeringen påpeker i St. meld. nr. 22 (1999-2000) i skjæringspunktet mellom kulturpolitikk, utdanningspolitikk og en politikk for å styrke demokratiet. Det har en særstilling som demokratisk kulturtilbud ved å være et gratis lavterskeltilbud som favner en langt mer mangfoldig brukergruppe enn øvrige kulturtilbud.

3.1.1. Lovverk og nasjonale føringer

Folkebibliotek er en kommunalt lovpålagt tjeneste. Bibliotekets samfunnsoppdrag er nedfelt i folkebiblioteklovens § 1:

«Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt».

I tillegg legger nasjonal bibliotekstrategi, ulike stortingsmeldinger og utredninger føringer for bibliotekenes oppgaver.

3.1.2. Dagens virksomhet – beskrivelse

Nittedal bibliotek ligger i Kulturverket Flammen. Biblioteket fremstår som bygningsmessig moderne og fleksibelt. I løpet av det første året i Flammen, hadde biblioteket nær 87 000 besøkende. Det er en dobling sammenlignet med besøk tidligere år og vitner om at biblioteket er blitt en mer attraktiv møteplass.

Bemanning og åpningstid

Biblioteket har en bemanning på fem faste årsverk og noen ekstrahjelpere på tilkalling. I tillegg mottar biblioteket en del gratishjelp fra frivillige som blant annet Nittedal biblioteks venner i tilknytning til aktiviteter og arrangementer.

Bemannet åpningstid er 36 timer i uka. Biblioteket har også et meråpent tilbud som betyr at biblioteket er selvbetjent utenfor ordinær åpningstid. Det gir lånere mulighet til å benytte biblioteket kl 7-23 alle dager hele året. Tilbudet har 15 års aldersgrense. Barn kan benytte tilbudet sammen med voksne.

Målgruppe

De som finner veien til biblioteket kommer for å lese seg opp på fag og fakta, for å utforske livet gjennom skjønnlitteratur, for å møte folk et sted hvor mennesket betyr alt og lommeboka ingenting. De kommer for å lære språk, dataferdigheter, for å lese, låne og skape, for å delta i samtaler, eller bare for å sitte og tenke. Bibliotekets målgruppe er bred og sammensatt. Biblioteket skal ha et tilbud til samtlige aldersgrupper i ulike livsfaser og livssituasjoner med ulik kulturbakgrunn. Barn og unge samt eldre er imidlertid prioriterte målgrupper. Det gjenspeiles i medieinnkjøp og aktivitets- og arrangementsprofil.

Tjenester

Bibliotekets tradisjonelle tjenester omfatter veiledning av den enkelte bibliotekbruker, presentasjon i lokalene og på nettet av bibliotekets mange skatter, og oppbygging av samlingen. Den fysiske samlingen utgjør ca 40.000 enheter og har de siste årene blitt supplert med digitale medier. Utlånet av bøker og andre medier står fortsatt sterkt. I løpet av første året i Kulturverket Flammen, hadde biblioteket nær 127.000 utlån. Det utgjør en utlånsøkning på over 40 prosent sammenlignet med tidligere år.

I tillegg til tradisjonelle bibliotektenester tilbyr biblioteket arrangementer og aktiviteter både i egen regi og i samarbeid med andre aktører. Biblioteket tilbyr blant annet:

- Eventyrstunder, bokprat, kodeklubb og lesekampanjer for barn i skole- og førskolealder. I 2017 deltok hele 34 % av elevene i 1.-7. trinn i kampanjen Sommerles i skolens sommerferie.
- Foredrag og forfattermøter på dagtid rettet mot pensjonister.
- Oppsøkende tjeneste for eldre og syke som ikke kan komme til biblioteket.
- Språkkafé med uformell språktrening for innvandrere og flyktinger i samarbeid med frivillige.
- Litteraturfestival og bokmesse.

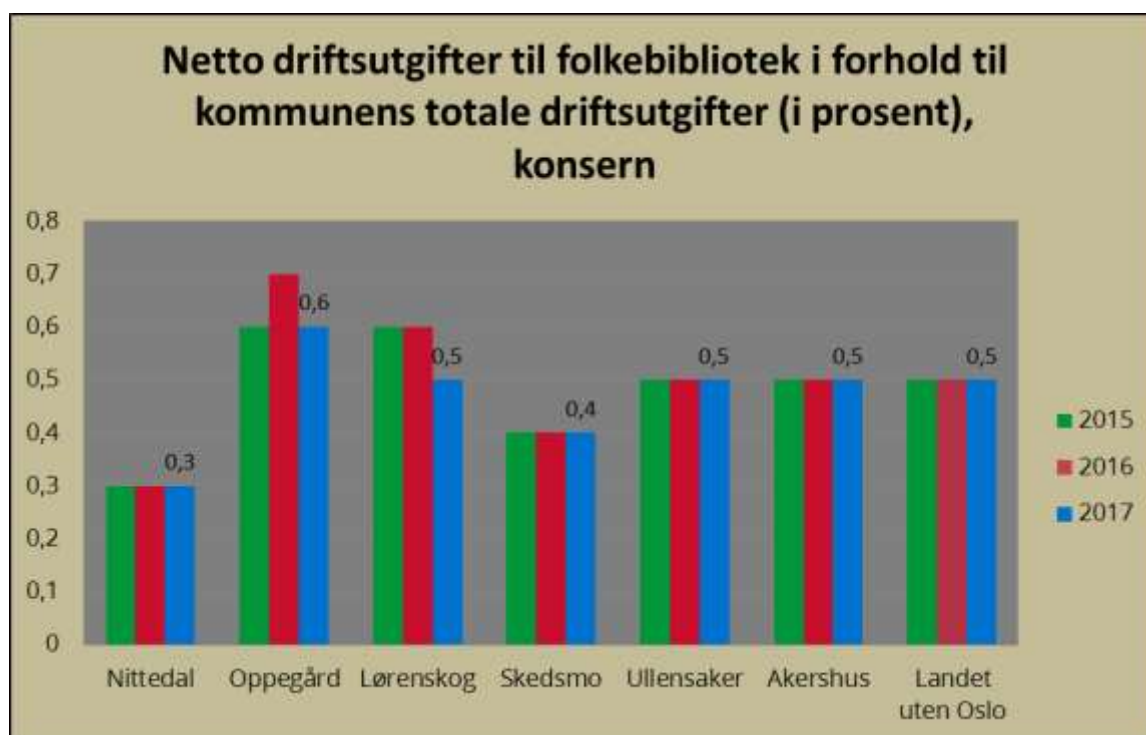
Bibliotekets samling og tilbud markedsføres på felles hjemmeside for bibliotekene på Nedre Romerike, bibliotekrom.no, på sosiale medier og via omtaler og annonser i lokalpressen.

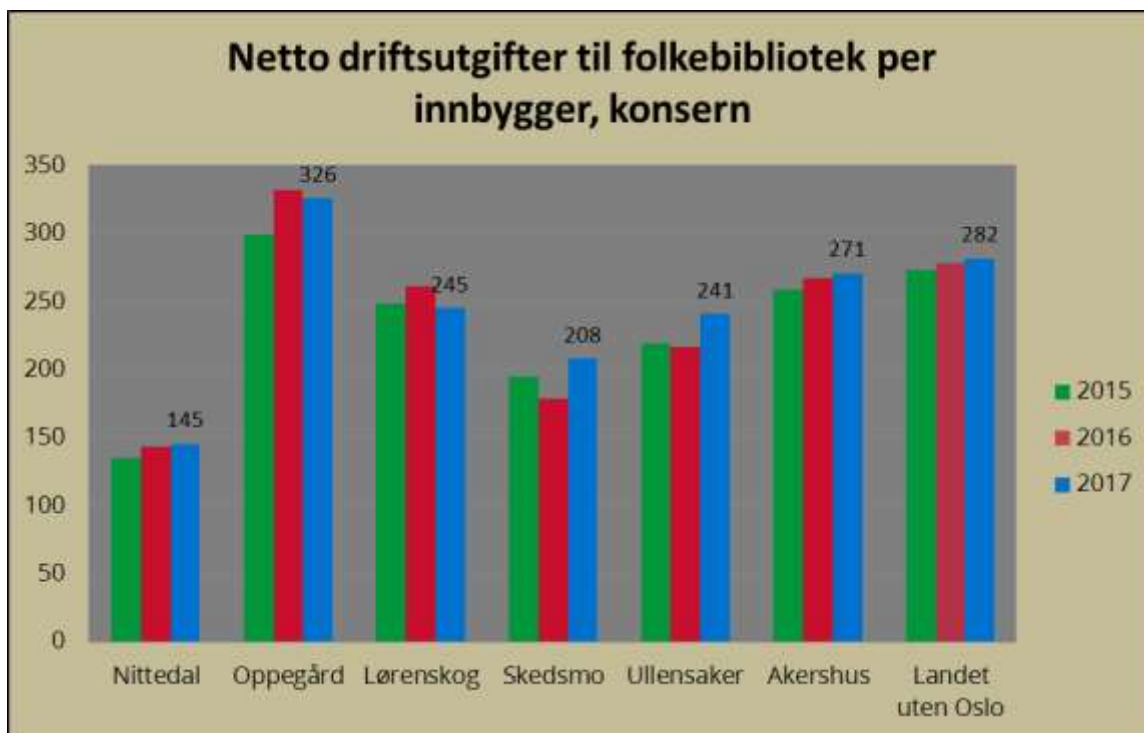
Interkommunalt biblioteksamarbeid

Nittedal bibliotek har et godt etablert og formelt samarbeid med bibliotekene på Nedre Romerike der bla felles nettportal, erfaringsutveksling, kompetanse- og ressursdeling er noen av samarbeidspunktene. I tillegg deltar biblioteket i det fylkesvise nettverkssamarbeidet og i ulike innkjøpskonsortier i Akershus. En samordning av bibliotek tjenestene gir bedre ressursutnyttelse og gjør bibliotekene til en mer robust enhet som står bedre rustet til å løse felles oppgaver og utfordringer. Det er behov for et større fagmiljø, felles tjenester, felles utviklingsprosjekter og felles strukturer og rutiner.

Nittedal bibliotek vil også i framtiden søke å beholde og inngå slikt samarbeid for å sikre befolkningen en best mulig bibliotek tjeneste.

3.1.3. KOSTRA-tall

Fra 2018 har Nittedal bibliotek fått en ekstra bevilgning på kr 700 000, øremerket ny stilling. Driftsutgifter pr innbygger vil da øke noe. Selv med denne økningen, vil Nittedal ligge en del lavere enn alle andre kommuner i sammenligningen. Hvis Nittedal bibliotek skulle vært budsjettert på snittet i Akershus, hadde driftsutgifene til biblioteket vært 2,2 mill kr høyere.

3.1.4. Utfordringer i dagens virksomhet

Et bibliotek for fremtiden

Nasjonal bibliotekstrategi (2015-2018) slår fast at hovedtyngden av utviklingsarbeidet må drives fram av kommunen. I følge strategien, ny biblioteklov og ulike nasjonale utredninger må et bibliotek for fremtiden:

- Utvikle biblioteket som debatt- og litteraturhus.
- Satse på nye formidlingsmetoder og digital tjenesteutvikling.
- Videreutvikle biblioteket som læringsarena.
- Styrke bibliotekenes veiledningstilbud for grunnleggende digital kompetanse.

Det er en utfordring for Nittedal bibliotek å levere bibliotekstjenester på samme nivå som sammenlignbare kommuner. Ansattressursene er i stor grad knyttet til daglig drift og det er knapp tid til å drive utviklingsarbeid.

Tilgjengelighet

Publikum besøker biblioteket i større grad på kveldstid enn tidligere, delvis på grunn av mangel på parkeringsplasser på dagtid, men også i tilknytning til deltakelse på øvrige aktiviteter i Flammen. Publikumsøkningen har ført til økt bemanningsbehov på kveldstid. Biblioteket er betjent seks timer i uka etter kl 17 og fire timer i helgene. Statistikk

viser at Nittedal bibliotek har liten betjent åpningstid i forhold til sammenlignbare kommuner, på tross av flere åpningstimer pr ansatt.

Meråpent bibliotek og sikkerhet

Biblioteket er ubetjent 70 prosent av åpningstiden. Meråpent bibliotek med selvbetjente utlånsløsninger er et godt tilbud for å bøte på manglende bemanningstid hvis primærbehovet er utlån, men det er ikke for alle og kan ikke erstatte bemannet bibliotek der man får faglig hjelp, veiledning og kursing. Foreløpig har 2 700 av 16 000 lånere inngått kontrakt om meråpen tilgang. Meråpent bibliotek har sikkerhetsmessige utfordringer og en årlig kostnad til service og utstyr.

Lokalet er kameraovervåket i ubemannet åpningstid. Publikum må selv sørge for å rømme lokalet ved brann. Forebygging av bråk og hærverk er også sentralt for at det selvbetjente tilbudet skal fungere.

Mediebudsjett

Nittedal bibliotek har et lavt mediebudsjett pr innbygger sammenlignet med resten av landet. Mediebudsjettet har ikke økt i takt med prisøkning, nye digitale medier og befolknings- og utlånsvekst. Vurdering av innkjøp blir vanskeligere og ventelistene lengre. Innkjøp på forespørsel må prioriteres. Bredden og aktualiteten på samlingen blir skadelidende. Mangler i egen samling gjør at tidkrevende innlån fra andre bibliotek øker. Nittedal bibliotek er en fjernlånsnyter som låner inn tre ganger mer fra andre bibliotek enn det yter tilbake.

Aktivitets- og arrangementstilbud

Nittedal biblioteks aktivitets- og arrangementstilbud er lite i forhold til hva lokalene tillater og publikum etterspør. Biblioteket prioriterer arrangementer rettet mot grupper som allerede benytter biblioteket, og når ikke alle brukergrupper med sine tilbud. Biblioteket er avhengig av samarbeid med andre aktører for å kunne drive og videreutvikle arrangementsvirksomheten. Biblioteket har ikke arrangementsbudsjett, og det begrenser hva biblioteket kan få til. Det er liten mulighet for inntjening da aktiviteter i biblioteket i stor grad er gratis og biblioteket skal være et lavterskeltilbud. Arrangementsvirksomheten må finansieres gjennom omdisponering av midler fra mediebudsjettet og gjennom uforutsigbar ekstern prosjektstøtte.

Digitale tjenester og veiledning

Etter hvert har biblioteket fått veldig mange digitale systemer og tjenester som krever mye ressurser å administrere, vedlikeholde og utvikle i tillegg til brukeropplæring. Andre bibliotek på størrelse med Nittedal som har tilsvarende tekniske løsninger, har IKT-bibliotekar med ansvar for dette fagfeltet. Mangel på slik kompetanse gjør Nittedal bibliotek svært sårbar.

Dagens samfunn stiller krav til innbyggernes digitale kompetanse og undersøkelser viser at mange mangler grunnleggende digitale ferdigheter. En del bibliotekbrukere, særlig

seniorer og de som faller utenfor arbeidslivet, etterlyser hjelp til bruk av nettbaserte tjenester og utstyr. Dette inngår allerede i flere biblioteks ordinære veiledningstilbud. Erfaringene fra andre prosjekter er at digital kompetanseheving blant innbyggerne krever store veiledningsressurser.

3.1.5. Muligheter og ambisjoner

Arena for arrangementer og aktiviteter

En del norske bibliotek har lang tradisjon med å fungere som lokale litteraturhus. Det er en oppgave også Nittedal bibliotek bør og kan prioritere høyere med ny stilling fra sommeren 2018. Brukerne har et stort ønske om en slik utvikling. Denne utviklingstrenden understøttes også av sterke statlige føringer i ny biblioteklov og Nasjonal bibliotekstrategi. For å få til en slik utvikling, må biblioteket øke antall formidlingsprosjekter. I tråd med utfordringene beskrevet i kap. 3.1.4, avhenger det av, at biblioteket har midler til å finansiere kostnader tilknyttet arrangementer. Biblioteket må også bevare eksisterende og prøve ut samarbeid med flere frivillige organisasjoner, andre kommunale institusjoner, kultur- og næringsliv.

Digitalt bibliotek og digitale borgere

Biblioteket bør være en læringsarena med kursing og veiledning av innbyggere med lav digital kompetanse for å unngå digitale skiller i befolkningen. Tjenesten forankres i Meld St. 27 (2015-2016) Digital agenda for Norge.

Nittedal bibliotek må satse både på videreutvikling av digitale innholdstjenester og digital veiledning av innbyggere. En slik utvikling vil kreve et kompetanseløft for bibliotekets ansatte.

Det er behov for spesialkompetanse som kan ivareta ansvar for daglig drift og utvikling av biblioteksystem, selvbetjeningsløsninger og digitale formidlingstilbud.

I tillegg må alle ansatte ha grunnleggende IKT-kompetanse som omfatter både bruk av egne digitale systemer og øvrige offentlige tjenester. Dette for å kunne tilby brukeropplæring på elementært nivå. Biblioteket må sikre innbyggernes tilgang til elektronisk innhold gjennom å delta i konsortium for elektroniske abonnementsordninger.

Betjent åpningstid

Betjent åpningstid gir bedre tilgang til bibliotekets totale tilbud for alle brukergrupper. Ved å utvide betjent åpningstid med åtte timer pr uke, fortrinnsvis på kveldstid, vil betjent åpningstid være som i sammenlignbare kommuner. Ambisjonen om mer betjent åpningstid lar seg imidlertid ikke gjennomføre med eksisterende bemanning.

De tradisjonelle bibliotekstjenestene

Det er ingenting som tyder på et totalt paradigmeskifte, der papirbasert samling forsvinner brått og erstattes fullstendig av digitale tjenester, selv om bruken av ulike typer medier er i endring. I et stadig mer komplekst og sammensatt informasjons-samfunn, der ulike informasjonskanaler lever side om side, øker kravene til den enkeltes kunnskap om kildekritikk og informasjonskompetanse. Her har biblioteket en viktig funksjon. Biblioteket bør derfor fortsette å utvikle de tradisjonelle bibliotekstjenestene. Biblioteket skal gi god veiledning for alle brukergrupper og ta i bruk nye metoder i formidlingsarbeidet. Videre må biblioteket tilstrebe å ha gode fysiske og digitale samlinger. Det forutsetter god samlingsutvikling og midler til å kunne kjøpe nye relevante medier, tilpasset økt etterspørsel og en bredere målgruppe.

Synlighet

Flere skal kjenne Nittedal bibliotek sine tjenester. Et bibliotek som er godt kjent, får mange brukere og blir utnyttet maksimalt av lokalsamfunnet, noe som medfører økt kunnskapsnivå og livskvalitet. Det innebærer at Nittedal bibliotek må ha et større fokus på markedsføring og kommunikasjon tilpasset ulike brukergrupper. Biblioteket har et mål om å nå flere ikke-brukere både gjennom samarbeid med lokalpresse, videreutvikling av hjemmeside og aktiv bruk av sosiale medier.

3.2. Nittedal kulturskole

Nittedal kulturskole er kulturenhetens største avdeling og holder til i egne lokaler i Kulturverket Flammen. Kulturskolen har et bredt nedslagsfelt med elever fra alle deler av bygda. Kulturskolen er en sterk bidragsyter til det frivillige kulturlivet, samt skoler og barnehager.

3.2.1. Nasjonale føringer

Kulturskolens samfunnsoppdrag ble forankret i Opplæringslovens § 13-6 i 1997; «*Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles*» (1997)

Samarbeidet med skoleverket knytter kulturskolens oppdrag sammen med grunnskolens målsetting:

«Opplæringsmålsetting er å utvide barns, unges og voksnes evner til erkjennelse og opplevelse, til innlevelse, utfoldelse og deltakelse.» (Læreplanverket K06)

Norsk kulturskoleråd vedtok i 2016 en ny nasjonal Rammeplan for kulturskolen - Mangfold og fordypning. Rammeplanen er opptatt av og utdyper kulturskolens samfunnsoppdrag, verdigrunnlag og kulturskolens rolle som lokalt ressurscenter. Rammeplanen tar opp prinsipper og retningslinjer for god kulturskolevirksomhet gjennom å legge vekt på lærerrollen og profesjonen, kompetansekrav til lærerne og kvalitetskrav til undervisningen. Rammeplanen deler undervisningstilbudene inn i tre ulike nivåer, kalt program; breddeprogram, kjerneprogram og fordypningsprogram. Rammeplanen legger føringer for arbeidsformer og organisering av undervisning og den inneholder en fagplan for hvert av fagfeltene; musikk, dans, skapende skriving, visuell kunst, teater.

Med forankring i opplæringsloven og ny nasjonal rammeplan for kulturskolene, har kulturskolen et godt styringsverktøy som fundament.

3.2.2. Dagens virksomhet – beskrivelse

I tillegg til administrativt arbeid deles undervisningstilbudene som kulturskolen gir inn i de tre ulike opplæringsprogrammene som rammeplanen skisserer; breddeprogrammet, kjerneprogrammet og fordypningsprogrammet.

Administrativt arbeid

Kulturskolen utgjør i dag 26 ansatte, inkludert rektor og inspektør.

Pris for elevplass i kulturskolen er på Akershus-gjennomsnitt. Kulturskolen har pr i dag ikke spesialordninger som f.eks. søskenmoderasjon eller behovsprøvde gratisplasser. I noen tilfeller samarbeider kulturskolen med PPT eller andre virksomheter i kommunen om tiltak for enkeltelever.

Kulturskolen har også ansvaret for Den kulturelle skolesekken i Nittedal, og når alle tilbud regnes med, er ca 1100 av elevene i grunnskolealder innom kulturskolens tilbud på en eller annen måte i løpet av et skoleår, dvs en dekningsgrad på ca 30 prosent.

Breddeprogrammet

Fagtilbudet innenfor breddeprogrammet består av gruppeundervisning som gis til alle elever i nittedalskolen, og er i hovedsak nybegynneropplæring. Undervisningen foregår dels i skoletiden, dels rett etter undervisningsslutt på den enkelte skole.

Breddeprogrammet inneholder;

Stryk i skolen hvor alle elever på 2. trinn får opplæring på fiolin og Blås i skolen hvor alle elever på 3. trinn får opplæring på trompet/kornett. På begge trinn lærer elevene grunnleggende teknikk, og de øver fram til konsert for medelever og foreldre. Begge tilbudene er del av ordinær musikkundervisning i skoletiden og er dermed gratistilbud.

Tegne- og malekurs gis som tilbud rett etter skoletid til elever på 2.-5. trinn. I løpet av en periode på to år får alle elevene tilbud på sin skole. Gjennom ti uker jobber elevene i grupper på 12-15 barn med grunnleggende tegne- og maleteknikk, og kurset avsluttes med utstilling på egen skole. Brukerbetaling.

Kjerneprogrammet

Fagtilbudet innenfor kjerneprogrammet består av undervisning tilpasset den enkelte elev, og omfatter både individuell undervisning, gruppe- og ensembleundervisning. Undervisningen er både nybegynneropplæring og opplæring for viderekommende. Undervisningen skal kunne kvalifisere for videregående utdanning innen fagfeltet.

Kjerneprogramtilbudene er for elever som er motivert for større undervisningsmengde og systematisk egeninnsats. Det er en målsetting å bidra til utvikling av kreative evner, håndverksmessig og kunstnerisk kompetanse og samarbeidsevne.

Følgende fagtilbud er omfattet av kjerneprogrammet;

Instrumentalundervisning i samarbeid med frivillig kulturliv

Kulturskolen samarbeider tett med de tre skolekorpene og strykeorkesteret i kommunen om instrumentalundervisning for elevene. Organisasjonenes kjøp av undervisning er regulert gjennom samarbeidsavtaler og gode nettverksmøter. Kulturskolen tilbyr undervisning på alle korps- og strykeinstrumenter.

Undervisningsressursene til korps og strykeorkester i tall;

Fordelt på 3 korps;

- Instrumentalundervisning; 247 prosent stilling.
- Dirigenttjenester; 112 prosent stilling.
- Skolekorpene har pr mai 2018 ca 125 medlemmer.

Strykeorkester;

- Instrumentalundervisning; 125 prosent stilling
- Dirigenttjenester; 25 prosent stilling
- Strykeorkesteret har pr mai 2018 ca 60 medlemmer.

Undervisningen foregår i de nye tilrettelagte kulturskolelokalene i Flammen, og lærerne har nå de fysiske rammene for å gi undervisning av høy kvalitet som skaper kreativitet og gir mulighet til fleksible løsninger på tvers av fag og alder.

Samspillundervisning i samarbeid med frivillig kulturliv

Alle elevene i skolekorpse, med unntak av aspirantene, og alle elevene i strykeorkesteret får tilbud om samspillundervisning på sitt nivå innenfor kulturskolens undervisningsressurs.

Korpse har hovedkorps for viderekommende elever og juniorkorps for mellomnivået. Strykeorkesteret har orkestersamspill for viderekommende elever, juniororkester for mellomnivået og gehørgruppe for nybegynnerne.

Direkteinnmeldte elever

Kulturskolen har fire fagområder hvor det tilbys individuell og/eller gruppeundervisning;

- Sangundervisning; 12 elever
- Gitarundervisning; 22 elever
- Pianoundervisning; 52 elevplasser
- Visuell kunst; 20 elevplasser

Undervisningen foregår i kulturskolens lokaler i Kulturverket Flammen med unntak av undervisning i visuell kunst som foregår på Galleri Würth.

Fordypningsprogrammet

Fagtilbudet innenfor fordypningsprogrammet er for elever som har særlig interesse og forutsetninger for å arbeide med faget. Undervisningen skal kunne kvalifisere for videregående opplæring og høyere utdanning. Deler av undervisningen foregår i samarbeid med andre institusjoner på regionalt og nasjonalt nivå. Undervisningen kan gis i form av individuell undervisning eller gruppeundervisning.

Tilbudet omfatter bl.a. lokalt storband, regionalt kammerorkester og samarbeid med kunstnere på Blaker Skanse.

Konsertvirksomhet

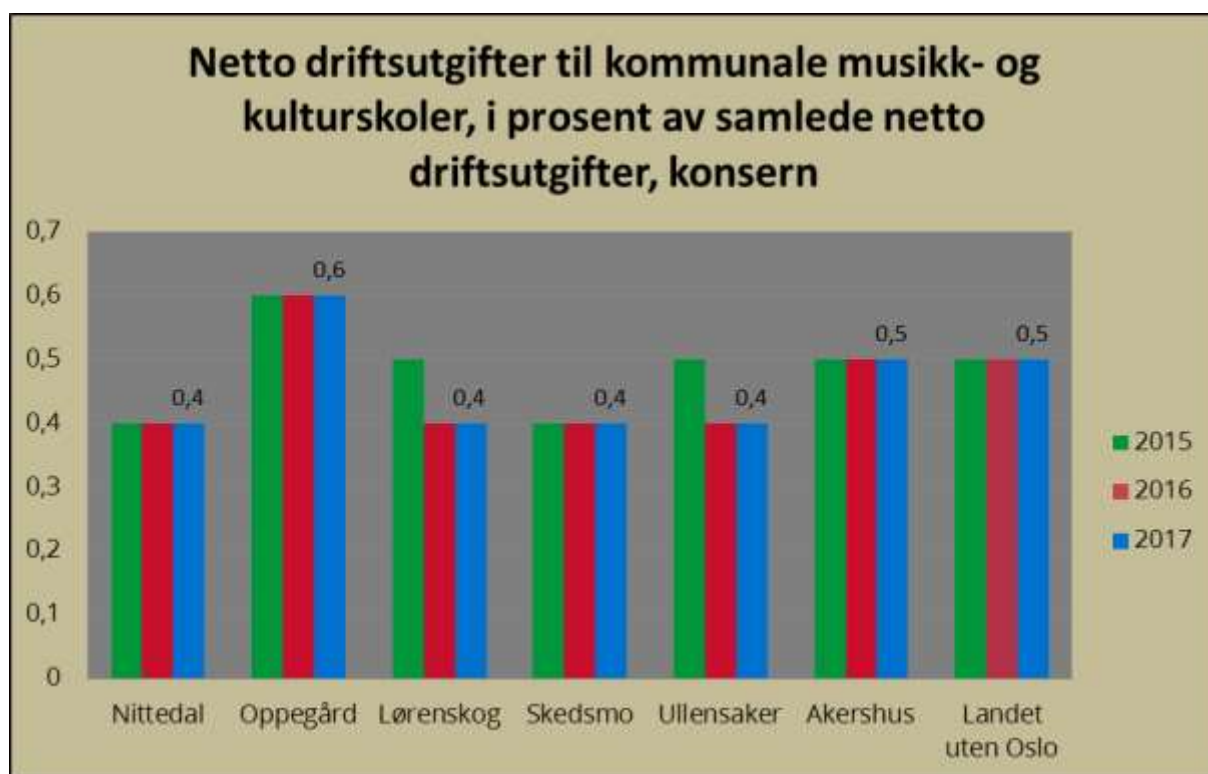
Å utøve sin innøvde kunst er en viktig del av tilbudet i kulturskolen, og alle kulturskolens elever får i løpet av skoleåret mange muligheter til å opptre på lokale og regionale arrangementer som elevkonserter, UKM, KuDraMuDa, og store fellesforestillinger som f.eks. Fyr og flamme.

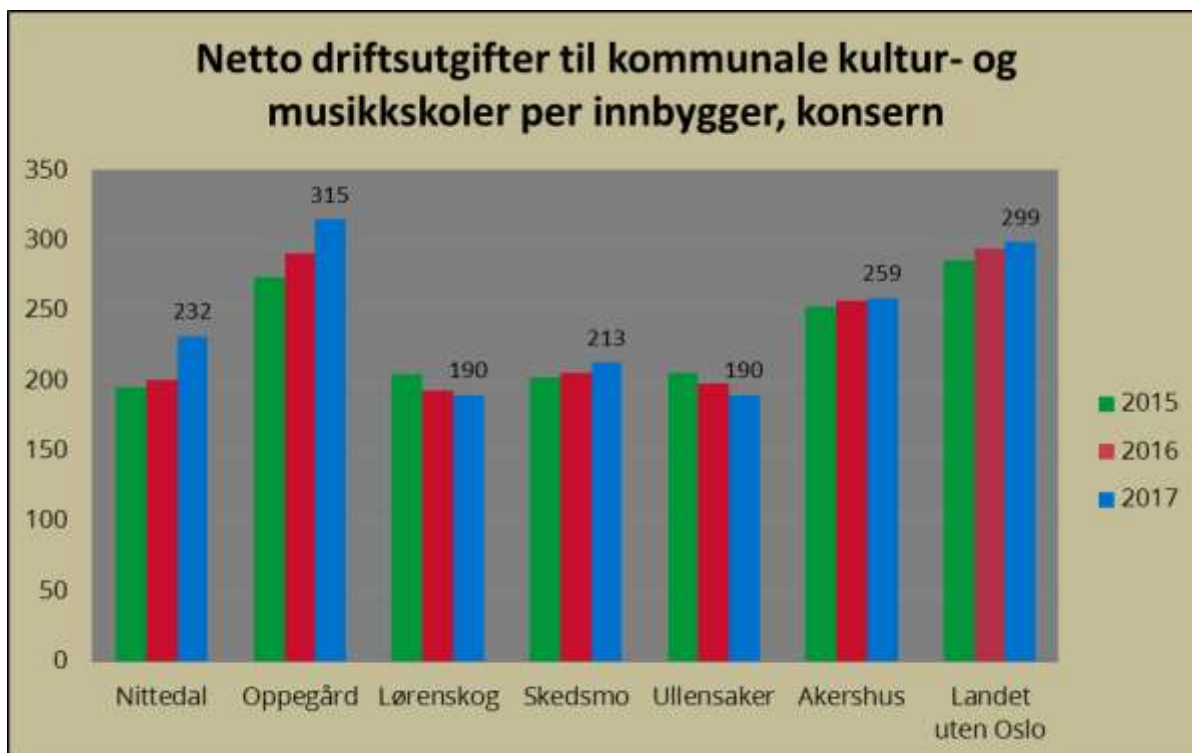
Kulturskolen som lokalt ressurscenter

Kulturskolen skal være en ressurs for barnehagesektoren, skoleverket og frivillig kulturliv. Samarbeidet med frivillig kulturliv er beskrevet ovenfor. Nittedal kulturskole har et godt samarbeid også med barnehagesektoren og grunnskolene i kommunen, og samarbeidet består av bl.a.:

- Bistand i skolene, f.eks. med forestillinger der elever fra kulturskolen skal opptre.
- Kurstilbud for lærere i barnehagene eller skolen i f.eks. klasseledelse i sang, gitarkurs for barnehageansatte.
- Nettverk for musikk lærere og kunst- og håndverklærere i grunnskolen, hvor målet er erfaringsdeling og faglig rådgivning.

3.2.3. KOSTRA-tall

Kommunens utgifter til kulturskole er relativt lik de andre kommunene i sammenligningen.

3.2.4. Utfordringer i dagens virksomhet

Administrasjon

Det er utfordrende at kulturskolen har mange oppgaver som skal løses av få mennesker. Kulturskolen har en økning i antall potensielle brukere, bl.a. på grunn av en sterk økning av antall barnefamilier som etablerer seg i Nittedal. Samtidig har kulturskolen flyttet inn i nye lokaler, og det forventes av kulturskolen at undervisningstilbudet skal utvides i tråd med dette. Siden 2015 har rammen for undervisning økt med 1,7 årsverk som betyr at mer undervisning, flere tilbud og flere medarbeidere skal administreres.

Venteliste

Selv uten annonsering har kulturskolen ventelister som øker jevnt og trutt, bl.a. på grunn av god rekruttering etter Blås i skolen og Stryk i skolen, samt økende antall barnefamilier. Ventelisten øker spesielt mye på piano. Både på korps- og strykeinstrumenter er det venteliste på enkelte instrumenter.

Instrumentalundervisning utenfor organisasjonene

Kulturskolen har stor pågang av elever som ønsker å spille blåse- eller strykeinstrumenter og trommesett uten å være tilknyttet organisasjonene. Her har kulturskolen ikke noe tilbud.

Samspill for aspiranter i skolekorpene

Aspirantsamspillet er en svært viktig del av nybegynneropplæringen. Det er derfor et meget sterkt og prioritert ønske å komplettere samspilltilbudet til korpselevne ved å opprette aspirantkorps-dirigentstillinger til de tre skolekorpene.

For få undervisningsrom

Mange av kulturskolens lærere jobber samtidig på ettermiddag og kveldstid, og spesielt mandager og tirsdager er det høyt aktivitetsnivå. Det er for få rom til å dekke ønsket aktivitetsnivå, da kulturskolens aktiviteter sammenfaller med Verket sine aktiviteter.

3.2.5. Muligheter og ambisjoner

Med inndelingen av kulturskolens undervisningstilbud i bredde-, kjerne- og fordypningsprogram følger det også med ulike ambisjoner innenfor programmene og administrativt.

Administrasjon

Kulturskolen har en ambisjon om å være tilgjengelig også på digitale sosiale plattformer for å bedre kommunikasjonen med elever, foreldre, og potensielle brukere. Størrelsen på administrasjonen må hele tiden tilpasses aktivitetsnivået i kulturskolen og vurderes opp mot muligheten for gevinstrealisering av digitale verktøy.

Breddeprogrammet

Breddeprogrammet bør utvides med tilbud i skolene og barnehagene, der alle barna er. På den måten sikrer kulturskolen at alle barn får et kvalitativt godt tilbud, uavhengig av kjønn, etnisitet, kulturforskjeller og økonomiske forutsetninger. Det er også ønskelig med gruppetilbud for nybegynnere i kulturskolens lokaler.

Tilbud lokalisert i skole og barnehage

Tilbudene i barnehage, skole og SFO bør være gratistilbud for å nå flest mulig barn. Disse gruppetilbudene skal gi en liten smakebit på grunnleggende musikkferdigheter, lære å spille på instrumenter og lære grunnleggende ferdigheter i tegning og maling. Kulturskolens ønskede tilbud fra barnehage til 5.trinn, se oversikten nedenfor, vil danne en helhet som sikrer alle barn i Nittedal undervisning i estetiske fag med høyt kvalifiserte pedagoger. Kulturskolens tilbud kompletterer de estetiske fagene barna møter i barnehagen og i grunnskolen.

Ønsket helheltlig tilbud breddeprogram

Gjeninnføre musikklek i barnehage

Gjeninnføre musikklek på 1.trinn

Opprettholde Stryk i skolen på 2.trinn

Opprettholde Blås i skolen på 3.trinn

Gjøre tegne- og malekurs 2.- 5.trinn gratis

Gjeninnføre dramakurs 2.- 4.trinn som gratistilbud

Tilbud i kulturskolens lokaler

Kulturskolen ønsker å tilby ulike gruppetilbud i kulturskolens lokaler i Flammen, bl.a.;

- introduksjonskurs på gitar for ulike aldersgrupper
- kurs i afrikanske trommer
- musikkgrupper for funksjonshemmede/psykisk utviklingshemmede

Kjerneprogrammet

Kulturskolen skal bidra til stabile barne- og ungdomstilbud hvor barn og ungdom opplever mestring og utvikling. Å spille sammen i korps eller strykeorkester er for alle, uansett om man ønsker å satse eller ikke. Korps og strykeorkester er et lagspill hvor én av styrkene er aldersblanding og godt samspill. Ingen innbytterbenk i sikte selv oppover i ungdomsskolealder, alle er med på sitt nivå.

Skolekorpene

Skolekorpene er viktige for nærmiljøene der elevene bor og identiteten til egen skole. Høy kvalitet på undervisningen legger grunnlag for god progresjon gjennom hele skolekorpssløpet som optimalt er fra 2. trinn og ut videregående skole. Kulturskolen har ikke aspirantkorpsdirigentressuFFunks pr i dag, og det er en uttalt ambisjon å få på plass et godt aspiranttilbud hvis rammen til kulturskolen økes. Korpene i Nittedal er ulike av størrelse, og det er en ambisjon å gjøre de to minste korpene mer robuste for årlige svingninger i medlemsmassen.

Strykeorkester

Nittedal strykeorkester rekrutterer elever fra hele Nittedal, og orkesteret opplever sterk vekst, ikke minst takket være kulturskolens satsing på Stryk i skolen. Det er fortsatt elever på venteliste, og det er en ambisjon at strykeorkesteret øker sin medlemsmasse gjennom en økning i kulturskolens ramme. En økning i rammen vil både legge grunnlag for økt ressurs til individuell undervisning og på sikt økt samspill.

Piano

38 elever står pr dags dato på ventelisten, og det er et jevnt tilsig av søkere. Gode lærere bidrar også til at få elever slutter, og det betyr at elevene kan stå på ventelisten i opptil to-tre år. Kulturskolen har ambisjon om å ta imot dobbelt så mange pianoelever som i dag. Antall søkere til piano øker selv uten annonsering.

Kurstilbud

Som ledd i å klargjøre elevene for videregående skole ønsker kulturskolen på årlig basis å tilby bl.a musikkteorikurs på nybegynner- og viderekommande nivå i forkant av opptaksprøver til musikklinjene eller høyere utdanning.

Fordypningsprogrammet

For elevene i fordypningsprogrammet er det en ambisjon at de skal få større oppgaver å bryne seg på. Det er ønskelig å kunne tilby utvidet individuell undervisning, samspillgrupper på høyere nivå inn mot forestillinger og konserter, samt solistoppgaver

med ulike ensembler. En økning i rammen vil muliggjøre ulike kurstilbud, f.eks. improvisasjonskurs, låtskrivingskurs, mesterklasser m.m.

Konsertvirksomhet

Kulturskolen har allerede ganske stor konsertvirksomhet, men det er ønskelig å få etablert en konsertserie, f.eks. månedlige lunsjkonserter i biblioteket. Mange av kulturskolens lærere er også etablerte musikere. Det er ønskelig, i tråd med målet om kortreist kultur, å bruke kulturskolelærerne som ressurs inn i både Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken.

Dagtidstilbud

Kulturskolens lokaler er lite i bruk på dagtid. Det er en ambisjon å fylle kulturskolelokalene også dagtid med kulturopplevelser og opplæring. De gruppene som kan delta på dagtidsopplegg er førskolebarn, seniorer og de som har mulighet for aktivitet på dagtid. Det er i tråd med målet om å satse på de unge og de eldre, ønskelig å etablere dagtidstilbud av ulike slag for seniorer i samarbeid med biblioteket og kulturhuset. Kulturskolen ser for seg ukentlig trim og musikkaktiviteter. Disse tiltakene vil kunne gjennomføres i samarbeid med andre initiativtakere.

3.3. Kulturverket Flammen

Kulturverket Flammen er den ferskeste avdelingen i kulturenheten. Flammen er medlem av Norske Kulturhus (tidligere Norsk Kulturhusnettverk) som har 129 medlemshus, og som bidrar til erfaringsutveksling og faglig utvikling.

3.3.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

Kulturverket Flammens lokaler omfatter to kultursaler, Storsalen og Lillesalen, med tilhørende teknisk loft, scenelager og artistgarderober, utleiekjøkken og foajeer. Daglig leder ble ansatt høsten 2015, og huset åpnet halvannet år senere med en stab som utgjør 3,5 årsverk og har bred og god kompetanse innen sceneteknikk, håndverk, kunst- og kulturfag, ledelse og markedsføring. I tillegg til fast stab kommer ekstrahjelpere og innleid kompetanse.

Visjon

Kulturverket Flammens visjon er:

- Å være en inkluderende møteplass.
- Å tilby kulturformidling med kvalitet og bredde, med hovedvekt på utvikling av lokale utøvere.

Mål

De fire konkrete målene for Kulturverket Flammen er:

- Ta publikum på alvor: Publikum i ulike aldre skal oppleve at Kulturverket Flammen henvender seg til dem. Prioriterte målgrupper er barnefamilier og seniorer, men huset skal også tilby mye og god kultur til ungdom og voksne.
- Legge til rette for mye aktivitet: Kulturverket Flammen har som mål å tilby 150 forestillinger årlig, stort og smått iberegnet. En slik bredde vil også bidra til å etablere huset som møteplass, en arena som fremmer trivsel, livskvalitet og god folkehelse.
- Tilby bredde og kvalitet: Kulturverket Flammen skal gi publikum gode opplevelser gjennom ulike kulturuttrykk: Musikk, teater, dans, litteratur, bildekunst mv.
- Kombinere lokalt og nasjonalt: Programmet tar utgangspunkt i de lokale ressursene, men publikum og nittedalskulturen skal også få impulser utenfra. Målet er en fordeling på cirka 80/20 mellom lokale utøvere og utøvere utenfra.

Åpningsåret

11. mars 2017 ble en historisk dag i Nittedal. Da åpnet Kulturverket Flammen dørene med to bredt anlagte åpningsforestillinger der mer enn 300 fra Nittedals eget kulturliv - pluss noen utenfra - sto på scenen. 700 overvar disse forestillingene.

Åpningsåret i Kulturverket Flammen, som ikke var et fullt driftsår, hadde totalt 170 publikumsarrangementer, hvorav 95 billetterte. Det betyr at det konkrete målet om 150 arrangementer årlig ble mer enn oppfylt. Det å tilby en del gratisarrangementer og arrangementer med lav billettpris er en del av den inkluderende profilen.

Flammen solgte 16.841 billetter de ni driftsmånedene i 2017. I tillegg var det en rekke gratisforestillinger, øvelser, seremonier og omvisninger. Alt med hovedvekt på lokale utøvere. Totalt hadde Flammen mer enn 40 000 besøkende og deltakere i 2017.

Det har vært en stor bredde i konserttilbudet, med alt fra unge kulturskoleelever til verdensturnerende Vertavokvartetten, med lokale band, korps og kor, men også Vamp, Di derre og Ingrid Bjørnov som har fylt Storsalen med publikum og god stemning.

Samarbeid med frivillige

Det høye aktivitetsnivået hadde ikke vært mulig uten den store frivillige innsatsen til over 40 kulturverter. Opplæring og utvikling av kulturvertpoolen har vært prioritert og gitt god uttelling. Vertene bistår ved de aller fleste arrangementer i huset - som brannvakter, billettkontrollører, bærehjelp og med andre vertskapsoppgaver, I tillegg til å bidra praktisk, er kulturvertene svært gode ambassadører for Flammen.

Kulturverket Flammen har vært medarrangører sammen med andre lokale foreninger og aktører i flere av arrangementene i huset første driftsår, alt fra markeringen av Verdensdagen for psykisk helse, til Nyttårskonserten og Dansens dager.

Opprettelsen av et eget brukerråd for Kulturverket Flammen ble vedtatt i kommunestyret i 2016. Brukerrådet består av tre representanter fra Nittedal Kulturråd og to representanter fra Stiftelsen Nittedal Kulturhus. De velges årlig. Brukerrådet for Kulturverket Flammen har ingen instruksjonsmyndighet, men brukes som sparringspartner ved diskusjon av relevante saker - som for eksempel utleieprofil.

Visjonen i praksis

I tråd med visjon og profilen til huset har Kulturverket Flammen spesielt satset på arrangementer for barn, unge og seniorer - med en egen arrangementsserie for

seniorer. Det er helt tydelig et stort udekket behov her. Dagperle-serien som er spesielt rettet mot seniorsegmentet, med gode konserter og forestillinger, inklusive kaffe og kringle, har vært en sikker vinner. I 2018 utvidet Flammen tilbudet til eldre og andre som er hjemme på dagtid med også å tilby visning av gode filmklassikere, et gratistilbud. Samarbeidet med Den kulturelle spaserstokken og kulturansvarlig på Skytta og Døli er en ressurs for Flammen her.

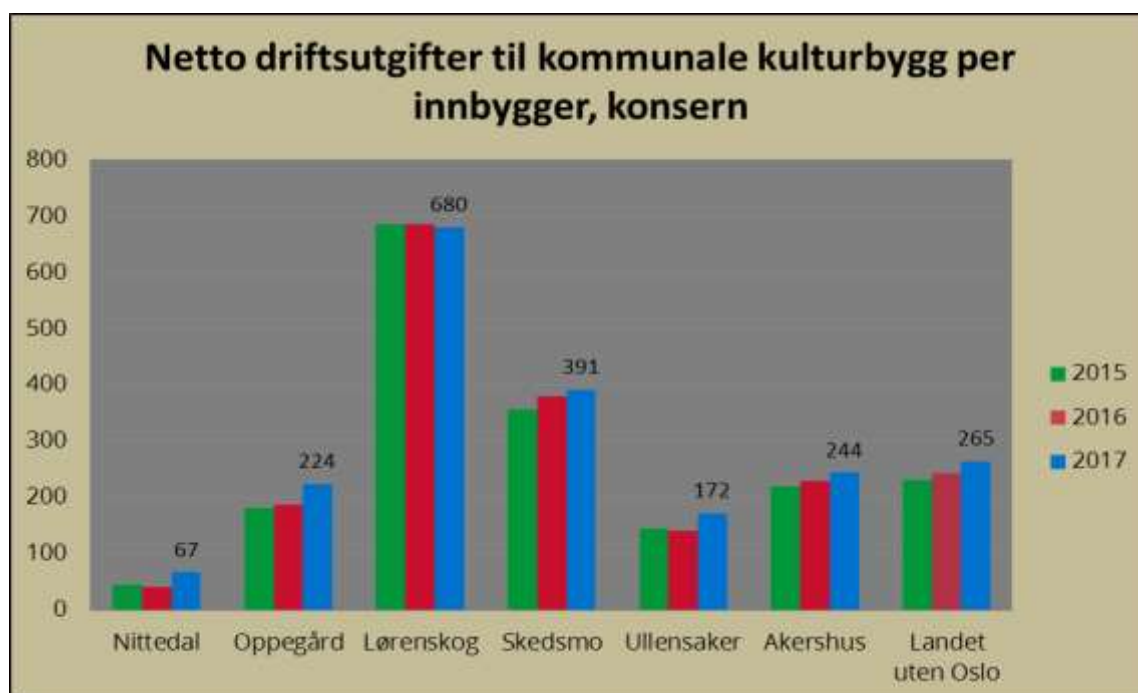
Kulturverket Flammen er en arena der mange generasjoner møtes, på scene og i sal. Kulturverket Flammen har klart å skape en ny møteplass og gi folk i ulik alder gode opplevelser. Flammen har hatt mer enn 50 omvisninger i huset åpningsåret – av alt fra skoleklasser til dagbrukere på Skytta, Markerud og Døli. Målet er at alle skal kunne si at «Flammen er huset vårt».

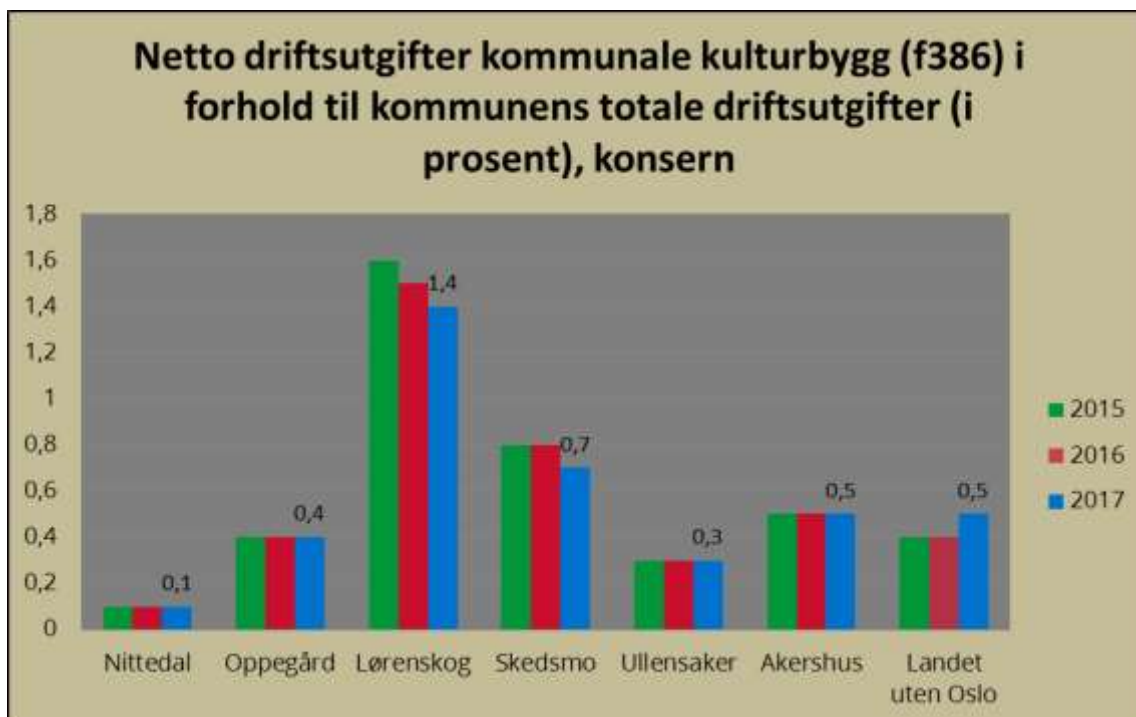
Informasjon

Behovet for godt informasjonsarbeid er omfattende i et kulturhus. Det å gi god, riktig og nok informasjon er en viktig strategi for å oppfylle visjonen om å skape en inkluderende møteplass. At flest mulig av Nittedals innbyggere kjenner til Kulturverket Flammen og de aktivitetene og opplevelsene som tilbys, er avgjørende for å trekke mye folk.

- Kulturverket Flammen gir ut et trykket sesongprogram to ganger årlig. Dette lages av husets egen stab og distribueres til alle husstander i Nittedal.
- Kulturverket Flammen har en egen hjemmeside – www.flammen.no – der det i tillegg til presentasjon av hus, utstyr, ansatte, visjon og historie også er en oppdatert kalender med omtale av alle planlagte publikumsarrangementer i huset – med billettlenke.
- Kulturverket Flammen har egen Instagramkonto og en Facebookside med mer enn 3.200 følgere.
- Avdelingen produserer pressemeldinger og annonsemateriell til lokal- og regional presse om arrangementer og aktiviteter, samt utarbeider løpesedler, plakater og annet informasjonsmateriell.

3.3.2. KOSTRA-tall

Til tross for etableringen av Kulturverket Flammen, bruker Nittedal kommune mindre midler på kommunale kulturbygg enn andre kommuner i sammenligningen. Det er imidlertid viktig å gjøre oppmerksom på at det i denne figuren kun inkluderes driftsutgiftene til kulturbyggene. Utgiftene til aktivitetene som foregår i byggene føres et annet sted og vises i KOSTRA-figuren for andre kulturaktiviteter (se kapittel 4).

3.3.3. **Utfordringer i dagens virksomhet**

Økonomisk balanse

Økonomien og de differensierte leieprisene er tuftet på visjonen om et hus som lokale lag og foreninger skal ha økonomi til å bruke. I tillegg er huset bygget med momskompensasjon, noe som også stiller krav til at den økonomiske driften ikke kan funderes på kommersielle prinsipper. Samtidig er det budsjettert med betydelig inntjening. Det er også forventninger fra publikum om bredde i tilbudet og at et kulturhus også tilbyr artister og arrangementer av mer kommersiell karakter. Denne balansen for å både innfri krav om inntjening og samtidig bygge på ikke-kommersielle prinsipper er krevende å finne.

Høy aktivitet, lav bemanning

Den faste bemanningen på 3,5 faste årsverk er lav sett opp mot det høye aktivitetsnivået. Samtidig opplever avdelingen at det ikke er noen farbar vei å si mer nei og tilby publikum og utøvere mindre i en fase der huset skal finne sin form og sitt omdømme. Noe av målet med huset har i alle faser av prosjektet vært uttrykt som at det «skal fylles med liv døgnet rundt».

Cirka en fjerdedel av arrangementene i huset står Kulturverket Flammen selv som arrangør for, mens resten av tiden brukes salene av eksterne leietakere. Også

utleiebiten er ressurskrevende, da den fordrer planlegging sammen med og opplæring og oppfølging av alle som er inne.

En liten stab gjør avdelingen sårbar, det har ikke vært mulig å opprette tilstrekkelig tvillingkompetanse. Slitasjen på den faste staben er til tider betydelig. Kulturverket Flammen gjennomfører en del ressurskrevende arrangementer, for eksempel Dagperlene for eldre. Dette er prioriterte arrangementer som krever mye organisering og praktisk tilrettelegging. Ved disse arrangementene båndlegges alt av ressurser, og dag-til-dag-oppgavene må vike. Flammen har blant annet utfordringer med å være tilgjengelig på telefon. Telefonen er ofte ubetjent, da de ansatte alle holder på med praktiske oppgaver. Dette er ikke ideelt med tanke på innbyggerperspektivet og publikumsvennlighet.

Kulturverket Flammen har ikke fått gjort så mye som ønsket på markedsførings siden. Viljen og evnen er der, men tiden strekker ikke til. Det ligger dermed et uutnyttet potensiale her; flere deltakere og publikummere kunne hatt nytte og glede av Flammen.

For å holde tritt med den rivende faglige utviklingen innen teknikk er det behov for å knytte til seg noe mer teknisk kompetanse på fast basis. Teknisk leder blir ofte alene om både praktiske oppgaver, veiledning, planlegging og teknisk gjennomføring.

Investeringsbehov og sikkerhet

Med en profil der leietakerne i størst mulig grad skal være selvhjulpne i leieperioden, blir det mye slitasje på utstyr. Det er utfordrende å sikre kontrollen med HMS-oppfølgingen. Det er helt avgjørende at utstyret på en scene brukes i tråd med forskrifter. Selv med detaljerte instruksjoner kan Flammen ikke være sikre på at leietakere følger disse når det ikke er ansatte fra huset til stede. Dette kan forårsake skader på mennesker og utstyr.

Utstyr og inventar i huset er begrenset. Flammen kan ikke alltid stille med det utstyret som leietakere har behov for, krever og forventer. Det blir arbeidskrevende og lite HMS-vennlige adhoc-løsninger med flytting av for eksempel lyskastere mellom salene for å imøtekomme artister og leietakeres behov.

Flammen har flere nødvendige innkjøp og oppgraderinger i vente. Det er behov for å legge en langsiktig plan for oppgraderinger og vedlikehold.

Infrastrukturen og omdømmet

Kulturverket Flammen mangler sosial infrastruktur rundt oppsetningene i huset, som en kaffebar eller spisested. Publikum etterspør dette. Parkeringskapasiteten legger begrensninger på arrangementer på dagtid, og er krevende i form av usikkerhet hos publikum og utstrakt informasjonsbehov. Det arbeidet som nedlegges daglig for å bygge opp og styrke omdømmet til huset vanskeliggjøres ved at parkeringsproblemet stjeler mye fokus.

3.3.4. Muligheter og ambisjoner

Publikumsundersøkelser

Kulturverket Flammen får til mye, og opplever at utøvere og publikum synes det er godt å komme til kulturhuset, at Flammen bidrar til utvikling og opplevelser for mange. Avdelingen har ambisjoner om å videreutvikle og målrette tilbudet ytterligere, blant annet ved å gjennomføre årlige publikumsundersøkelser, der det gis mer konkrete og målbare svar på hva publikum og brukere i ulike aldersgrupper ønsker seg.

Profesjonalisere samarbeidet

Én av de store ressursene avdelingen har, er en tett og god relasjon med det frivillige kulturlivet i kommunen. Det er ønskelig å bruke dette i samarbeidsprosjekter der kulturhuset kan få utnyttet sin kompetanse på produksjonssiden og bidra til å profesjonalisere samarbeid, prosess og ferdig resultat. Større samarbeidsoppsetninger som dette er krevende og må planlegges i et to-tre-årsperspektiv.

Større bredde og mer mot

Flammen har en ambisjon om å teste og våge mer i programmeringen, og ser dette som et viktig ledd i å nå målet om å tilby bredde og kvalitet. Kulturverket Flammen vil også gi publikum det de ikke visste at de ønsket seg, forestillinger som ikke ville vært mulig uten de rammene og kompetansen som huset kan tilby.

Mer for ungdom

Flammen har ambisjon om å tilby mer aktivitet og opplevelser for unge i aldersgruppen 15-20 år. Dette er en gruppe som også andre kulturhus sliter med å treffe, og det vil kreves ekstra innsats for å lykkes, ikke minst på informasjons- og markedsføringsiden.

Veien videre

- 1) Flammen ønsker å videreføre det høye aktivitetsnivået, samt å utvikle programmet og kvaliteten. For å klare dette må avdelingen styrkes med en medarbeider som kan jobbe med informasjon, markedsføring og publikumsutvikling, samt en del arrangementsoppgaver.
- 2) Det tekniske feltet innen sceneproduksjon er i kontinuerlig utvikling, ikke minst etter digitaliseringen, og Flammen har en ambisjon om å være oppdatert på utviklingen og de mulighetene som finnes. Det er behov for å utvikle den tekniske kompetansen ved å knytte til seg en lystechniker som både kan bidra operativt i husets egne produksjoner og være en fagressurs for leietakere.

- 3) Kulturverket Flammen ønsker å gjøre en god jobb med å vedlikeholde og supplere utstyrsparken og sikre et godt HMS-arbeid, samt å utvikle huset i tråd med publikums forventninger og ønsker. Det bør utvikles en plan for vedlikehold og supplering av utstyr som må ha tilstrekkelig finansiering.

3.4. Ungdomsaktiviteter

Ungdomsavdelingen er den minste av kulturenhetens avdelinger. Det er over 900 unike brukere på alle ungdomsavdelingens tilbud i løpet av året. Med det menes at over 900 ulike barn og unge fra 5. til 10. trinn benytter ett eller flere av tilbudene, enten bare et par ganger, eller på ukentlig basis. Det er over 7000 årlige besøk til sammen på de ulike virksomheter, prosjekter og aktiviteter.

3.4.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

Ungdomsavdelingen har 2,7 årsverk. Av disse er det 1,7 årsverk fordelt på 15 små stillinger som jobber i direkte utadrettet virksomhet. Enkelte av stillingene er kun knyttet opp mot prosjekter eller enkeltarrangementer.

Klubb1

Ungdomsavdelingens mest stabile tilbud er Klubb1, som holder til i lokaler på Hakadal ungdomsskole en kveld i uka. Her har man også tilgang til Hakadalshallen, noe som er av vesentlig betydning for tilbudet. De fleste av skolens elever er i løpet av året innom Klubb1, som har en kjernegruppe på 35-40 brukere.

Juniorklubben

Juniorklubben er det mest besøkte tilbudet i bygda, med sitt gjennomsnitt på nær 100 brukere hver uke. I høsthalvåret er antallet enda høyere.

Juniorklubben er et tilbud til alle bygdas 5.-7-klassinger. Den har holdt hus i samfunnssalen på Nittedal ungdomsskole. Tilbudet har elever fra alle bygdas barneskoler.

Juniorklubben flyttet inn i midlertidige lokaler på Hakadal skole da riving av Nittedal ungdomsskole startet. Juniorklubben fikk også tildelt to timer i Hakadal idrettshall. Når ny skole på Rotnes står ferdig, flyttes tilbudet tilbake.

Verket

I Kulturverket Flammen har ungdomsavdelingen egne lokaler, med et tilbud kalt Verket. Dette er et treffsted for alle bygdas 13-16-åringer, med åpningstid en kveld i uka. Tilbudet startet i mai 2017, og er fortsatt i en oppstartsfasen. Arealet øremerket aktivitet for uorganisert ungdom er imidlertid for lite, slik at Verket er avhengig av sambruk av lokaler med Nittedal kulturskole.

Verket AKTIV

En naturlig mangel ved lokalene til Verket, er mulighet for fysisk aktivitet og utfoldelse. Ungdomsavdelingen gir derfor tilbud om turer og aktiviteter via Verket AKTIV. Her er det fokus på spenning, mestring, samarbeid og fysisk utfoldelse. Verket AKTIV drar på turer og aktiviteter fem til seks ganger i året. Det utarbeides en årlig aktivitetskalender, som gis ut til alle bygdas ungdommer fra 7. til 10. trinn. Tilbudet når mange som ikke er faste brukere av Verket. Sommeren 2018 ble det gjennomført en Verket AKTIV Sommeruke for ca. 50 deltakere.

Verket MUSIKK

I tillegg til å være et lavterskel treffsted, tilbyr Verket MUSIKK prosjektet «Syng LIVE». Over en 10-ukersperiode gis det tilbud til sangere om å bli kompet av egne musikere. Dette er en undervisningsmodell som kan betraktes både som et talentutviklingstilbud samt som et sted der man benytter sang og musikk som metode for å gi gode mestringsopplevelser og sterkere selvfølelse. Tilbudet gir resultater begge veier. «Syng LIVE» benyttes som spydspiss i sammenhenger der kulturenheten ønsker musikalske bidrag fra ungdom. Dette gjør at «Syng LIVE» er bidragsyter i forhold til å fremme kommunens styringsmål om stolt nittedalsidentitet.

Verket har to fullt utstyrte bandrom til benyttelse for bygdas band og grupper. Hittil har seks ungdomsband benyttet bandøvingslokalene på fast basis. Også voksne band kan benytte lokalene fast, eller leie seg inn for en kveld. Det er imidlertid slik at ungdom har fortrinnsrett dersom det skulle oppstå konkurranse om leietid.

UKM

UKM (Ung Kultur Møtes) gir en mulighet for alle unge mellom 10 og 20 år til å stille med innslag innen sang, dans, band, kor, teater, musikk o.a på scenen. Man kan også delta med kunstinnslag på en utstilling. Dette er hovedarenaen for uorganisert ungdom og bygdas ungdomsband. I tillegg deltar mange av Nittedals kor, dansegrupper, teatergrupper og elever fra Nittedal kulturskole. De siste årene har deltakerantallet ligget på rundt 100, og antall sceneinnslag på 30-35.

3.4.2. Utfordringer i dagens virksomhet

Lavterskeltilbud

Et premiss for lavterskeltilbud, er at det gis til lavkost. Økonomi skal ikke stå i veien for at ungdom kan benytte tilbudene. Lavkostprinsippet gjør at man i liten grad kan øke inntektene gjennom økt betaling. Slike tilbud er da økonomisk krevende.

Ungdomsavdelingen drifter gode og trygge møteplasser, og prioriterer høy voksendekning. Det er imidlertid ikke rom for videreutvikling av innhold, gjennom nye aktiviteter i klubbtid, gjerne i tråd med ungdommenes egne ønsker. Flere av de aktiviteter man tidligere hadde, kan man ikke lengre tilby, pga. trangere rammer og økning i antall brukere. Tilbudet har i realiteten blitt redusert.

Målrettede tilbud

Ungdomskulturen er i stadig endring. I dag er det en utfordring å få de unge til å benytte tradisjonelle tilbud som ungdomsklubb og diskotek. Ungdom er mindre sosiale, kommuniserer via mobil og nett, og møtes i mindre grad for å «henge».

Å jobbe med ungdomsaktiviteter krever mulighet for endring i tilbud i takt med endringer i ungdomskulturen. Å vite nøyaktig hva som er målrettede tilbud som treffer, kan være vanskelig. De unge har ikke alltid selv klare ideer på hva de ønsker, og er blitt mere flyktige «shoppere» av ulike aktiviteter. Det er derfor av stor betydning for ungdomsavdelingen nettopp å kunne være kreativ, prøve ut og utvikle nye målrettede tilbud. I dag er det ikke økonomisk rom for dette.

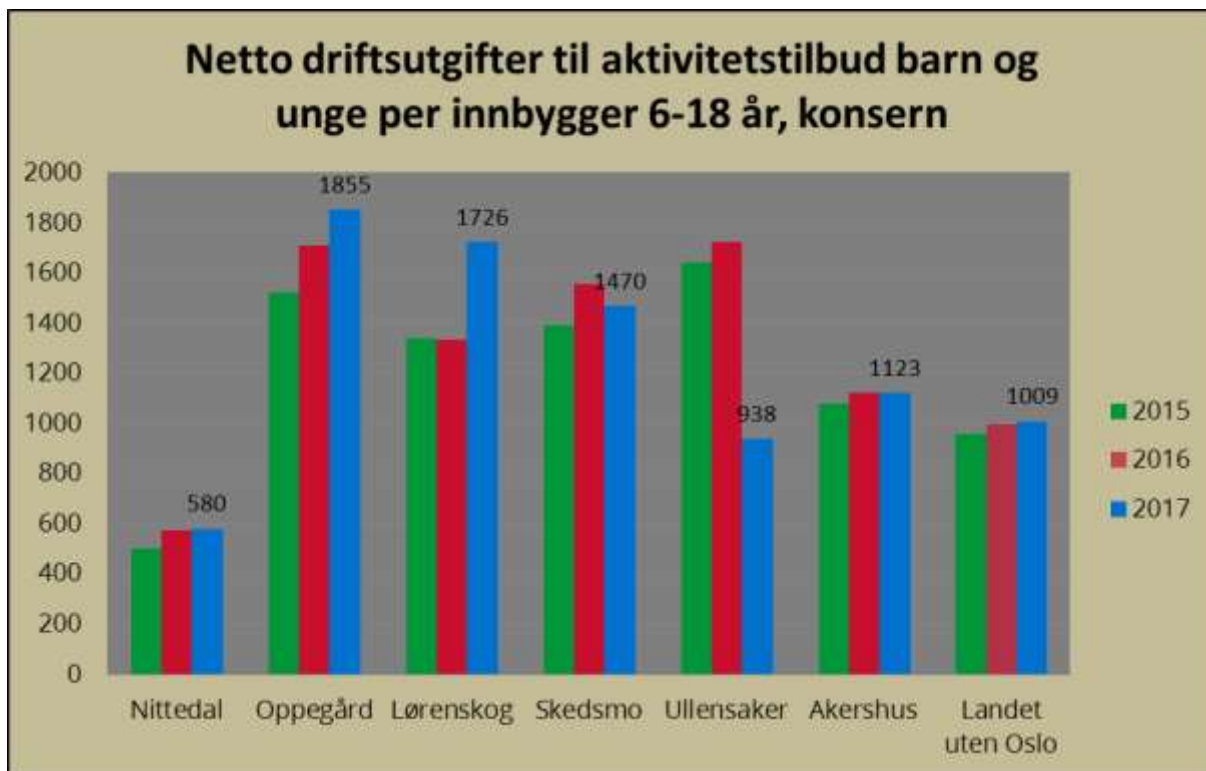
Pedagogisk kompetanse

Ungdomsavdelingen har et stabilt og godt personale. Det er behov for å utvide personalet med ansatte som har pedagogisk kompetanse. Dette er et behov, da man de senere år opplever større uro i ungdomsmassen, med utagering, uro og voldsproblematikk. Det er i tillegg blitt økende behov for godt inkluderingsarbeid. For å imøtekomme disse utfordringene, er det behov for generell kompetanseheving og personale med høyere pedagogisk kompetanse.

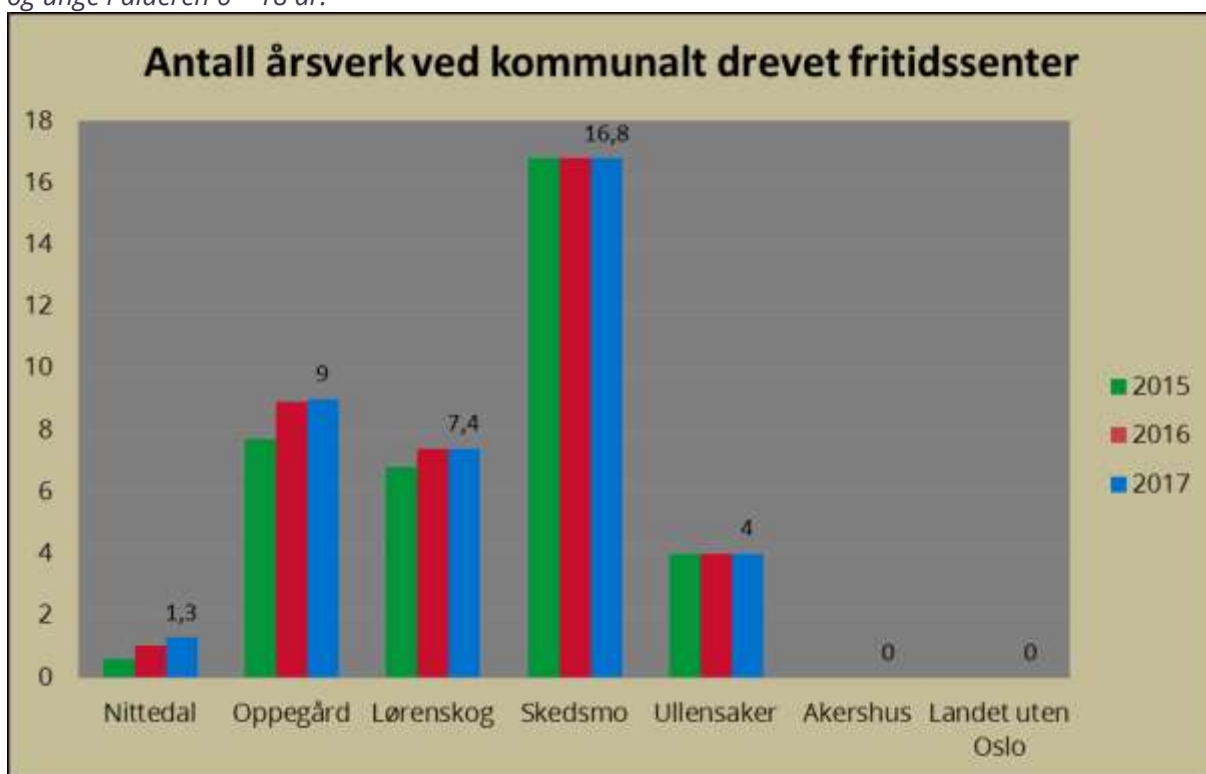
Opprettholdelse av gode tilbud

Dagens ramme gjør det utfordrende å drifte gode og attraktive tilbud som «Syng LIVE» og Verket AKTIV over tid. Dette er lavterskeltilbud, men har en relativt høy kostnad. Grunnet lavterskelprinsippet kan man ikke øke deltakeravgiften. Ungdomsavdelingen opplever en klar forventning fra foresatte om at alle tilbud skal være svært rimelige. Dette gjør at slike tilbud står i kontinuerlig fare for å måtte legges ned. Å drifte det på helårsbasis, er per i dag ikke mulig.

3.4.3. KOSTRA-tall

Denne figuren viser at Nittedal ligger svært lavt når det gjelder driftsutgifter til aktivitetstilbud til barn og unge i alderen 6 - 18 år.

Nittedal ligger lavt når det gjelder antall årsverk ved kommunalt drevne fritidssenter. Det foreligger ikke tall fra Akershus og landet uten Oslo og derfor står disse med tallet 0. 0,4 årsverk av ungdomsavdelingens 1,7 er knyttet til prosjekter som ikke ligger direkte i et fritidssenter (slik som f.eks. UKM og Syng LIVE). Antall årsverk som jobber direkte i fritidssentrene er derved 1,3 slik figuren ovenfor viser.

3.4.4. Muligheter og ambisjoner

Klubbdrift

Gode lavterskel møteplasser med god voksendekning vil alltid være grunnstammen i ungdomsavdelingens tilbud. Basert på utfordringene beskrevet i forrige kapittel, blir det en vesentlig ambisjon å få mulighet til å styrke, utvide og utvikle innhold og aktiviteter på de ulike klubbene (Klubb1, Verket og Juniorklubben).

Målerettede tilbud

I tråd med utfordringen å kunne utvikle seg i takt med ungdomskulturen, gjennom å prøve ut nye prosjekter, tilbud og aktiviteter, er dette en ambisjon for ungdomsavdelingen. Det er behov for å utvikle nye tilbud som vil kunne favne andre ungdomsmasser enn de som er brukere av ulike tilbud i dag. Eksempler kan være LAN-party, Sisterhood for jenter, ulike workshops, «Spill LIVE», «UKM året rundt», bandseminar, matlagingskurs, musikkprogrammering.

Verket AKTIV Sommeruke

Ungdomsavdelingen ønsker å videreutvikle Verket AKTIV. I dag tilbys fem ulike turer og aktiviteter i året. Dette bør dobbeltes, slik at det blir et månedlig tilbud.

Det er også ønskelig å utvide Verket AKTIV med en større Sommeruke. Her vil man gi 100 ungdommer fra 12 til 16 år et aktivitetstilbud lagt til første sommerferieuke, for de som etter hvert blir for gamle til å delta på GIF sommerleir.

Syng LIVE

For Verket MUSIKK er det en klar ambisjon om både å videreføre og få til helårsdrift av «Syng LIVE». Dette er et prosjekt som etter hvert har blitt en merkevare for ungdomsavdelingen. Det er også ønskelig å utvide tilbudet til et «Spill LIVE», gjerne i samarbeid med Nittedal kulturskole.

GIF Storby/ungdomstilbud i søndre

GIF Storby mottar årlig et kommunalt tilskudd. Tilbudene benyttes fortrinnsvis av elever ved Li skole. Det består i dag av Åpen hall to timer en kveld i uka, samt to ettermiddager à en time. De har mål om å gjennomføre juniordisko hvert kvartal, samt ha enkelte større arrangementer og to turer i året.

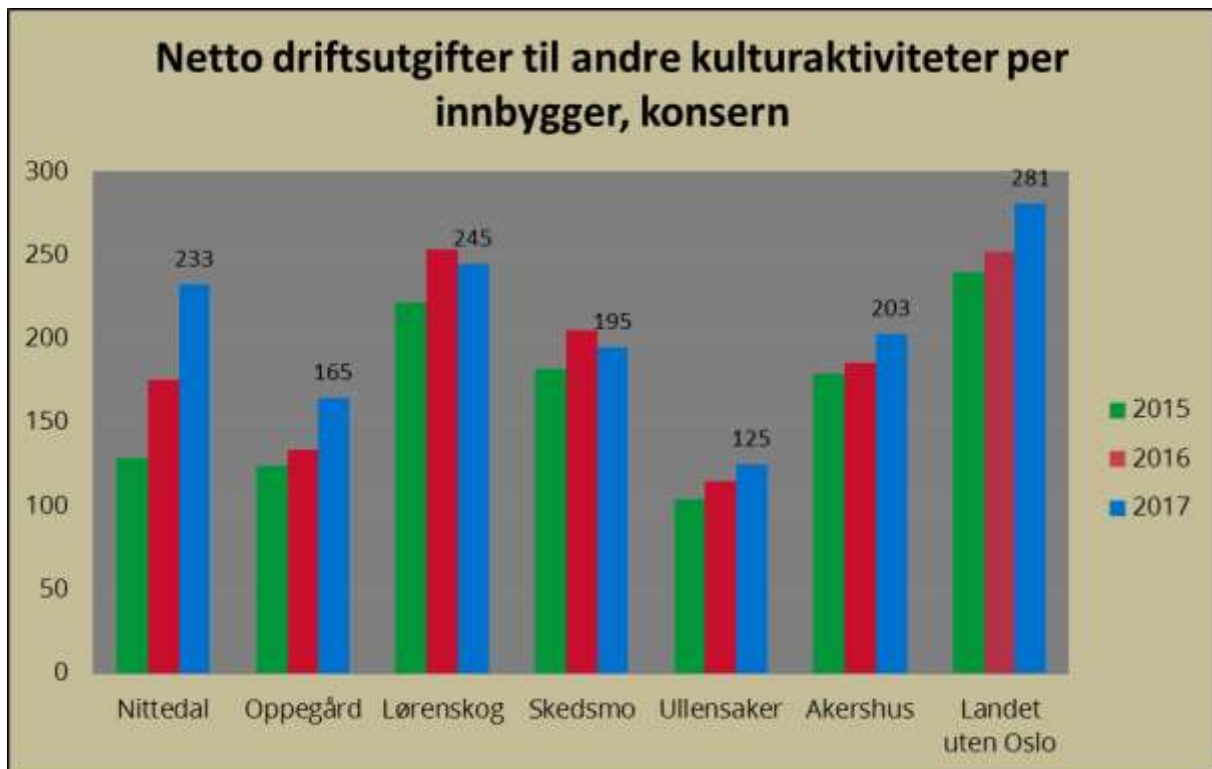
Det er grunn til å anta at tilbudene som gis er av betydning for det sosiale miljøet ved skolen. Siden Li-elever i svært liten grad benytter seg av de kommunale tilbudene, er det også positivt at det finnes en frivillig aktør som tilbyr aktivitet i nærmiljøet.

Nesten halvparten av ungdomsskoleelevene i Nittedal går på Li skole, så det er behov for gode og stabile ungdomstilbud i dette området. Det kunne være ønskelig med en styrking av ungdomstilbudet i søndre, gjerne i form av en tradisjonell ungdomsklubb i tillegg til GIF Storbys tilbud. Her kunne man sett på ulike typer av samarbeid for å få dette til. Dette vil være av ytterligere betydning for videreutvikling av det sosiale miljøet på skolen.

4. Kulturenhetens øvrige ansvarsområder

Kulturenheten har også en rekke andre ansvarsområder. I denne delen skal de øvrige ansvarsområdene omtales, og det skal redegjøres for utfordringer, muligheter og ambisjoner.

4.1. KOSTRA-tall

Figuren ovenfor viser KOSTRA-tall i 2017 for andre kulturaktiviteter. Figuren viser at Nittedal ligger over gjennomsnittet i Akershus. Hovedgrunnen for den sterke økningen fra 2015 til 2017 er aktiviteten i Kulturverket Flammen. Driften av selve bygget har egne tall som vises i kapitlet om Flammen.

I tallet for andre kulturaktiviteter rommes mye forskjellig. I tillegg til aktivitetene i Kulturverket Flammen inngår Den kulturelle spaserstokken, Kulturfaktor, tilskudd til formidling av lokal kultur, kulturprisene og kultursjefens administrasjon.

4.2. Den kulturelle spaserstokken

Den kulturelle spaserstokken er et initiativ fra Helse- og omsorgsdepartementet og Kulturdepartementet. Formålet med ordningen er å gi eldre tilgang til profesjonell kunst og kultur, og legge til rette for samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren.

4.2.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

Målet med Den kulturelle spaserstokken i Nittedal er at alle seniorer i bygda skal ha mulighet til å delta i sosiale aktiviteter og fritidstilbud. Akershus fylkeskommune forvalter de statlige midlene til ordningen. Nittedal kommune søker støtte til Den kulturelle spaserstokken hvert år fra Akershus fylkeskommune, og har mottatt støtte alle år siden fylkeskommunen overtok ansvaret i 2014.

I vilkårene for tildeling av midler til ordningen presiseres det at tilskuddene skal gå til tiltak som legger til rette for økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren, og som bidrar til utvikling av gode kunst- og kulturprosjekter for eldre lokalt innenfor et mangfold av sjangre og uttrykk. Midlene skal hovedsakelig benyttes til profesjonell kunst- og

kulturformidling av høy kvalitet, gjerne i samarbeid med kunst- og kulturinstitusjoner, kunstnere og andre kulturaktører på lokalt eller regionalt nivå.

Innenfor Den kulturelle spaserstokken gis det jevnlig tilbud på Døli, Skytta og i Kulturverket Flammen. Tilbudene bookes av en avdelingsleder på dagsentrene i enhet for institusjon. Tilbudene i Flammen bookes og gjennomføres i samarbeid med kulturhusets ledelse.

4.2.2. utfordringer i dagens virksomhet

Dagens virksomhet fungerer bra, og ble enda bedre da det med Kulturverket Flammen ble mulig å tilby en godt egnet arena for noen av de større arrangementene.

At det er mange og gode tilbud innenfor Den kulturelle spaserstokken er i stor grad takket være avdelingsleder på dagsentrene som er godt kjent med målgruppen, har god oversikt over aktuelle tilbud og brenner for fagområdet. I dette ligger det også en sårbar utfordring ved at virksomheten er avhengig av kompetanse som ligger utenfor kulturenheten.

4.2.3. Muligheter og ambisjoner

Ordningen fungerer bra, og bør kunne videreføres slik den er. Tilbudet er viktig, og er avhengig av at det finnes fagkompetanse tilgjengelig med ressurser og kapasitet til å håndtere ordningen. I dagens ordning er fagkompetansen knyttet til institusjon, noe som oppleves som en styrke. Så lenge ressursen opprettholdes, kan nok fagkompetansen likevel ligge utenfor institusjon.

Det er viktig å finne de «riktige» artistene til tilbudene, noe som krever erfaring og kjennskap til området. Det er positivt at noen prosjekter skjer i Kulturverket Flammen, men hovedvekten bør nok fortsatt være på Døli og Skytta, der man når mange i målgruppen.

Eldre fra 65 år, er en prioritert målgruppe for kulturenheten. I tillegg til arrangementene som finansieres via ordningen for Den kulturelle spaserstokken, vil kulturenheten også ha en rekke andre arrangementer, hovedsakelig via bibliotek, kulturhus og kulturskole.

4.3. Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken (Dks) er en nasjonal satsning som skal bidra til at alle skoleelever i Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Dks er et samarbeidsprosjekt mellom Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

4.3.1. Nasjonale føringer

Kulturtanken (tidligere Rikskonsertene) fikk i 2016 det nasjonale ansvaret for Den kulturelle skolesekken. Kulturtanken er en nasjonal etat med ansvar for å forvalte, kvalitetssikre og utvikle ordningen på nasjonalt nivå, og fordeler spillemidlene. Fylkeskommunene er ansvarlig for koordineringen regionalt, men kommunene har også mulighet til å utvikle egne program.

Elevene og skolene skal gjennom ordningen få mulighet til å oppleve, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for profesjonelle kunst- og kulturuttrykk av alle slag. Kulturtilbudene skal være av høy kvalitet og vise hele bredden av følgende kulturuttrykk:

- scenekunst
- visuell kunst
- musikk
- film
- litteratur
- kulturarv

4.3.2. Dagens virksomhet – beskrivelse

Nittedal kommune mottar i dag en grunnpakke fra Akershus fylkeskommune som sikrer at alle elever i løpet av grunnskolen får opplevelser innenfor de ulike fagområdene den nasjonale føringen gir. Den lokale planen kompletterer tilbudet fra fylkeskommunen, og ivaretar den lokale tilhørigheten og kortreiste kulturen. Nittedal kommune mottar årlig spillemidler som skal brukes til lokale tilbud.

Lokal plan for Dks Nittedal 2018:

Dks 2018			
Hvem	Hva	Hvor	Uttrykk
2.trinn	Biblioteksbesøk	Nittedal bibliotek	Litteratur
4.trinn	Besøk i gamle dager	Nittedal bygdesamling	Kulturarv
5.trinn	Galleri Würth, galleribesøk	Galleri Würth	Visuell kunst
6.trinn	Street- art prosjekt med Peacetu	Utsmykning på sin skole/nærrområde	Visuell kunst
7.trinn	Street- art prosjekt med Peacetu	Utsmykning på sin skole/nærrområde	Visuell kunst
8.trinn	Bokprat	Nittedal bibliotek	Litteratur
8. trinn	Utdrag fra Tolsvkillingsoperaen i samarbeid med Nittedal kulturskole	Kulturverket Flammen	Musikk, scenekunst, visuell kunst
9. trinn	Utdrag fra Tolsvkillingsoperaen i samarbeid med Nittedal kulturskole	Kulturverket Flammen	Musikk, scenekunst, visuell kunst

Akershus fylkeskommune og Nittedal kommune har inngått avtale om musikktilbudet i Den kulturelle skolesekken. Avtalen innebærer at Akershus fylkeskommune viderefører tidligere avtale med Rikskonsertene om levering av musikk i skolesekken. Avtalen ble inngått 20.3.18 (saksnr. 18/3997).

Med innføring av inspektørstillingen i kulturskolen våren 2016, fikk Dks en øremerket administrativ ressurs. Det har gjort det mulig å ha tettere oppfølging av Dks på den enkelte skole, noe som har resultert i at flere skoler benytter tilbudene som blir gitt, f.eks. besøk på Galleri Würth og Nittedal bibliotek.

4.3.3. utfordringer i dagens virksomhet

Dks-kordinator i kommunen er avhengig av god kommunikasjonsflyt med alle skoler for å planlegge produksjonene inn i skolen i god tid og på en effektiv måte. Hver skole skal ha en kulturkontakt blant de ansatte.

Ansvarer til kulturkontakten er:

- Videreformidle informasjon fra Dks-kordinator knyttet til produksjoner.
- Lære opp kulturverter valgt blant elevene, som kan bistå når skolen får besøk av en produksjon.
- Tilrettelegge for rigging av utstyr, gjøre klar rom.
- Ivareta utøvere som kommer til skolen.
- Delta i nettverksmøter for kulturkontakter.

I dag er ressursen til kulturkontaktene avhengig av kulturkontaktens egen eller skolens prioritering, og det viser seg utfordrende å få til god og effektiv informasjonsflyt og å planlegge nettverksmøter.

4.3.4. Muligheter og ambisjoner

Den kulturelle skolesekken Nittedal ønsker et tettere samarbeid med skolene, få innspill og ideer, og på denne måten gjøre Dks Nittedal attraktiv og aktuell. Et tettere samarbeid mellom kulturkontaktene på hver skole og Dks-koordinator er avgjørende for kvaliteten. Jevnlige nettverksmøter vil gi et verdifullt forum for erfaringsutveksling og kompetansedeling.

Kulturkontaktene gjør en viktig jobb for å ivareta Dks på sin skole. Det avsettes ikke egne ekstra ressurser for å ivareta oppgavene. Det er et ønske at skolene sikrer kulturkontaktene tilstrekkelig tid for å gjøre oppgavene som følger med jobben.

Med Kulturverket Flammen på plass har Dks Nittedal mye større muligheter for å tilby kortreist kultur på et høyt nivå. Det er ambisjoner om at flere av de lokale produksjonene legges til Kulturverket Flammen. På den måten sikres profesjonelle rammer både for utøverne og elevene som publikum. Samtidig vil de elevene som ikke nødvendigvis finner veien til Flammen via andre kanaler, få oppleve det flotte kulturhuset gjennom sin skolehverdag.

4.4. Kulturfaktor

Kulturenheten startet i 2014 med å lage en festival, Kulturfaktor, som en markering av Prøysenåret. I 2015 ble det ikke avholdt festival, men siden 2016 har det vært avholdt en årlig festival i begynnelsen av september. Kulturfaktor har gått over tre dager, men i 2018 ble festivalen utvidet med en dag.

4.4.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

Kulturfaktor er på god vei til å finne sin form. Festivalene har fått stadig større oppmerksomhet og interesse fra publikum. Det er utarbeidet noen konsepter som har fungert godt og som har vært spesielt viktig for involvering og deltakelse.

Kulturenheten lager en festival for bygda med fagkompetansen som finnes i egne rekker. Samarbeidet med det lokale kulturlivet står helt sentralt og er den viktigste grunnpilaren i festivalen. Kulturfaktor ønsker å initiere og bidra med prosjekter som ikke Kulturverket Flammen eller det lokale kulturlivet hadde kunnet gjøre i egen regi. Det er et viktig prinsipp at festivalen skal inneholde flere gratisarrangementer, og arrangementer som ikke kan være gratis skal ha lav billettpris. Gode prosjekter for barn og unge skal prioriteres.

Konsepter og innhold som ønskes inkludert i større eller mindre grad i programmet:

- Barn og ungdom opptre på scenen sammen med høyprofilert artist (eks. deLillos i 2016, Ravi i 2017 og Silya i 2018).
- Lokale krefter innenfor en sjanger får et kunstnerisk møte med det ypperste på det norske profesjonelle markedet (eks. Korslaget med Eli Kristin Hanssveen i 2016 og Korpsslaget med Tine Thing Helseth i 2018).
- Kulturmarked. Stort gratis utearrangement der Nittedals kulturliv innen musikk, dans, teater mv. opptre på utescene, bundet sammen av proff konferansier.
- Konserter med profesjonelle utøvere/artister i forskjellige genre.
- Litteratur, gjerne i form av forfattermøte/litterær lunsj.
- Workshops og kurs.
- Tilbud for barn (teater, musikk mv) – om mulig gratis.

Kommunen har avsatt egne midler til kulturfestival og kunstformidling. Det søkes supplerende støtte fra eksterne kilder.

4.4.2. utfordringer i dagens virksomhet

Kulturfaktor oppleves som et viktig tiltak. Det er kulturrenhetens største årlige felles arrangement som samler alle avdelingene, unntatt idrett og friluftsliv, inn i et felles løft. Innbyggerperspektivet er i fokus der kulturrenheten bidrar til økt aktivitet i samarbeid med lokalt kulturliv.

Utfordringen vil være å fortsette å få til gode programmer, og å videreutvikle festivalen og konseptene.

Gode arrangementer kan være dyre, og økonomien kan være en utfordring. Det jobbes mye med å søke supplerende støtte, og kulturrenheten har bl.a. inngått en meget positiv treårig avtale med Nokab (2018-2020). Eksterne tilskudd er ellers usikre og ikke mulig å basere seg på, så tett økonomisk oppfølging der festivalen tilpasses tilgjengelige rammer er viktig.

4.4.3. Muligheter og ambisjoner

Det er viktig å videreføre festivalen, men det er ikke sikkert at den trenger å vokse i omfang.

Samarbeidet med det lokale kulturlivet om prosjekter på festivalen er godt, og det er ønskelig å få til et enda tettere samarbeid, gjerne allerede i programmeringsfasen. Nittedal kulturråd kunne være en ressurs som samarbeidspart som kunne komme med faglige innspill.

Det er en ambisjon å utarbeide en festivalplan med et lenger tidsperspektiv, en plan der profilen kan endres og forskjellige type prosjekter kan prioriteres fra år til år. Nittedal kulturråd kunne gjerne være en ressurs ved utarbeidelsen av en slik plan.

Kulturenheten ønsker at festivalen skal kunne oppfattes som en «gave» til innbyggerne i bygda der de kan oppleve kortreist kultur gratis eller til en billig penge.

4.5. Nittedal bygdesamling

Basis for Nittedal bygdesamling er Hans Evensens Samlinger, som ble gitt i gave til Nittedal kommune i 1974. Utover Hans Evensens Samlinger er det en flott skisamling som er skaffet til veie av Ivar Halvorsen og Odd Martinsen. Flanimopeder produsert i Nittedal, samt gjenstander fra Nittedals Krudtværk kan man også se der. I 2008 ble samlingen flyttet til 1880-bygget ved Hagen skole. Etter flyttingen er det kommet nye rom og utstillinger i det historiske skolebygget.

4.5.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

Hvert år besøkes samlingen av elever fra skolene i Nittedal, gjennom et opplegg i regi av Den kulturelle skolesekken. Utover dette kan det være enkelte mindre grupper som ytrer et ønske om å se samlingen. Men det aller meste av tiden står samlingen slik den er, i det låste 1880-bygget. Det hender at det kommer henvendelser fra innbyggere som ønsker å donere objekter til samlingen.

4.5.2. utfordringer i dagens virksomhet

Interessen fra publikum for Nittedal bygdesamling er lav, og slik har situasjonen vært i mange år, også da samlingen tidligere var mer sentralt plassert, og hadde en ansatt ressurs i deltidsstilling til å forvalte og formidle samlingen. Kulturenheten har i dag ikke ressurser eller kompetanse til å formidle samlingen, men har likevel prøvd forskjellige

tiltak for å øke interessen for samlingen, f.eks. ved å tilby gruppeomvisninger. Det har vært svært liten respons på slike tiltak.

Det har vært gjort forsøk med å eksponere deler av samlingen andre steder, f.eks. i Nittedal rådhus, for på den måten å gjøre den mer kjent for flere. Det ligger imidlertid et krav i gaven fra Hans Evensen at samlingen må holdes samlet.

Plasseringen av samlingen i 1880-bygget er en utfordring. Bygget ligger usentralt, og selv med en fast åpningstid ville det nok ikke vært et sted som man hadde «stukket innom».

Det årlige besøket i regi av Den kulturelle skolesekken fungerer bra, men blant publikum generelt oppleves nok samlingen som relativt lite attraktiv. For kulturenheten er det frustrerende å ha ansvar for et tilbud det i liten grad er mulig å oppnå noen særlig suksess med.

4.5.3. Muligheter og ambisjoner

Hagen skole vil på et tidspunkt bli nedlagt. Det er usikkert hva som skjer med skolebyggene, inkl. 1880-bygget der Nittedal bygdesamling er plassert.

En mulighet videre er å opprettholde samlingen og tilbudet slik det er i dag, og ta til etterretning at samlingen ikke oppleves som veldig attraktiv, og derved ikke legge ned vesentlige ressurser på formidling av den. Det avventes hva som skjer med byggene når Hagen skole legges ned. Det innebærer en ekstra utfordring hvis det heller ikke er skole i nærheten av bygdesamlingen i 1880-bygget.

Det er mulig å nedprioritere samlingen ved å flytte den til et enklere og rimeligere lager, der den kan være i påvente av at en annen løsning evt. utkrystalliserer seg. Viktigst er å lagre samlingen slik at ingen objekter blir ødelagt, og slik at den kan hentes frem senere. Besøket via Den kulturelle skolesekken kan erstattes med et annet tilbud, f.eks. å bli nærmere kjent med Nittedals Krudtværk.

Det er også mulig å oppprioritere samlingen ved å finne en mer attraktiv plassering der den kan inngå i en større helhet. Mest aktuelt er nok området til det gamle Nittedals Krudtværk. Det er mye oppmerksomhet rundt dette området, og det finnes en engasjert venneforening som det kanskje hadde vært mulig å inngå en form for samarbeid med. Det forutsetter imidlertid at det er mulig å finne et egnet bygg. 1880-bygget ved Hagen skole kunne evt. vært solgt for å finansiere flytting av samling og innredning av nye lokaler. Etter en slik flytting vil det mest sannsynlig kreves økte ressurser til drift.

Begge alternativene med å flytte samlingen vil forutsette nærmere utredninger.

4.6. Kulturvern/kulturminner

Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, også steder det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Riksantikvaren, statlige museer, fylkeskommunene og Sametinget har fordelt forvaltningsansvaret for kulturminner mellom seg. Stortinget har gitt kommunene et større ansvar og myndighet med forankring i kulturminneloven.

4.6.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

I kommuneplanen for 2009-2020 vedtok Nittedal kommune i større grad å ta vare på kulturminner og kulturmiljø og bruke dem aktivt til opplevelser og kulturformidling. Med bakgrunn i gjeldende kommuneplan 2015-2027 og handlingsplan, ble ønsket om en kulturminneplan for Nittedal kommune forankret administrativt og politisk.

Med midler fra Riksantikvaren ble det utarbeidet en egen kommunedelplan for kulturminner Nittedal kommune 2015-2019. Planen ble vedtatt i kommunestyret i november 2015. Med planen ble det gjort et omfattende arbeid med å kartlegge Nittedals kulturminner. Kulturminneplanen, slik den foreligger, er et meget godt dokument som er delt opp i tre hoveddeler:

1. Den formelle planen med hensynssoner, plankart, prioriterte kulturminner og tiltaksdel.
2. En oppslagsdel med bakgrunnsstoff, lover og vernekategorier og fordypningsstoff.
3. En del med vedlegg og registreringer.

Under arbeidet med kommunedelplan for kulturminner ble det plukket ut ni hensynssoner av stor betydning for Nittedal kommune. En av disse hensynssonene var Nittedals Krudtværk som representerer et industrielt kulturminne av svært høy verdi for Nittedal. Akershus fylkeskommune anmodet Nittedal kommune om å lage en helhetlig plan for området i forbindelse med kommunedelplanarbeidet, da de anså området av regional, kanskje nasjonal betydning. Planen omtaler bakgrunn, dagens situasjon, planforslag og tiltak. Helhetlig plan for Nittedals Krudtværk har ikke vært lagt frem for politisk behandling. Grunn for dette har vært at Nittedal kommune først helt nylig tok over ansvaret for området etter Bonava (tidl. NCC).

4.6.2. Lovverket

Plan- og bygningsloven (pbl) er kommunens viktigste verktøy for å kunne ivareta kulturminner og kulturmiljøer. Sammen med pbl er kulturminneloven (kml) og

naturvernloven (nvl) de to lovene som brukes for å sikre kulturminner og kulturmiljøer. I tillegg finnes det forskrifter og rundskriv knyttet til de ulike lovene.

4.6.3. Nasjonale og regionale føringer

Viktige nasjonale og regionale føringer finnes bl.a. i:

- Stortingsmelding nr. 16 (2004-2005): «Leve med kulturminner»
- Fylkesdelplan for kulturminner og kulturmiljøer i i Akershus 2007-2018

Akershus fylkeskommune har påbegynt arbeidet med en ny regional plan for kulturminner.

4.6.4. Utfordringer i dagens virksomhet

Kommunedelplan for kulturminner er et godt dokument, som er nyttig – kanskje særlig for planavdelingen når de får byggesaker mv. som beveger seg inn i hensynssoner og berører kulturminner som nevnes i planen. Også kulturenheten v/ kultursjef blir nå og da kontaktet om bygg og kulturmiljøer som nevnes i planen.

Utfordringen er at verken planavdelingen eller kulturenheten har kompetanse på dette feltet. Både planavdelingen og kulturenheten «gjør så godt de kan» når det kommer konkrete saker, men det er nok liten tvil om at oppfølgingen ikke blir så god som den burde være.

Kulturminneplanen har også mange forslag til tiltak, bl.a. innen formidling, som det ikke har vært ressurser eller kompetanse til å følge opp.

4.6.5. Muligheter og ambisjoner

Kommunedelplan for kulturminner går til 2019, og etter 2019 burde det med fordel finnes en ny/rullert plan. Planen 2015-2019 ble skrevet med midler fra Riksantikvaren. Dette var del av et større tiltak for å få kommuner til å skrive slike planer. Det er anledning til å søke Akershus fylkeskommune om midler dersom kulturminneplanen skal rulleres. Tilskuddet er per i dag på maksimalt kr. 75 000,- pr. kommune og det forutsettes at kommunen stiller med egenkapital/egeninnsats.

Helhetlig plan for Nitedals Krudtværk er et godt dokument som ikke har vært lagt frem for politisk behandling. Nå som Nittedal kommune har overtatt ansvaret for kruttverksområdet, kunne planen ha blitt hentet frem slik at man kunne gjort opp status og sett på veien videre. Planen som ble skrevet i 2015 er imidlertid ikke så aktuell da det har skjedd mye i området siden den gang. I stedet for å legge frem en gammel plan med en del uaktuelt innhold, ville det ha vært en fordel å gjøre en oppdatering av den for så å legge frem en revidert plan for politisk behandling.

Med kulturminneplanen, og evt. også planen for Nitedals Krudtværk har kommunen et godt utgangspunkt for å ha ambisjoner på dette feltet. Men for faktisk å kunne få noe

gjort er det nødvendig å knytte til seg fast kompetanse på fagfeltet, med noen som gis tid til å egne seg til det. En ressurs innen fagfeltet kunne med fordel ha vært plassert i planavdelingen, inngå i fagmiljøet der og kunne bidra i andre planer som avdelingen arbeider med. Med store byggeprosjekter på gang i kommunen, vil behovet for kompetanse på kulturminner trolig bli større.

Kulturminner er et felt der det finnes relativt mye eksterne midler å søke på. Dette forutsetter imidlertid at det finnes noen som kan sette seg inn i støtteordningene, og formulere relevante søknader. Med noen som arbeider med dette som fagfelt, vil mulighetene være større for at kommunen tilgodeses med eksterne midler.

Uten styrking av fagfeltet vil Nittedal kommune ha begrenset mulighet til å levere på dette området.

4.7. Visuell kunst

Visuell kunst er et samlebegrep som omfatter maleri, fotografi, kunsthåndverk, tegning, grafikk, skulptur, video/film/dokumentar, installasjoner, stedsspesifikke- og relasjonelle uttrykk, lydkunst, performance, nettkunst, streetart, grafitti, tegneserier, artists' books, bruk av uterom og offentlige rom med mer.

4.7.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

Kommunen eier en god del visuell kunst. Kunsten er delvis plassert i forskjellige kommunale lokaler (rådhuset, skoler mv), og noe er på lager. Deler av kunstsamlingen er registrert.

Nittedal kulturskole har undervisningstilbud innenfor visuell kunst.

Kulturenheten for øvrig har ikke kompetanse eller ressurser til å ivareta dette feltet på fast basis, men prøver likevel å bidra når det oppstår spesielle problemstillinger.

4.7.2. utfordringer i dagens virksomhet

Ansvar for visuell kunst har vært håndtert med forskjellige ad hoc-løsninger, bl.a. med kunstkonsulent på engasjement i en begrenset periode.

Kunstkonsulenten startet en rekke gode prosjekter. Flere kunstverk som var lagret forskjellige steder ble funnet. Kunst ble restaurert og utplassert i kommunale bygninger. Arbeidet ble lagt til side da kunstkonsulentens engasjement ikke kunne videreføres. Det ble også påbegynt et arbeid med registrering av kommunens kunst. Arbeidet er ikke ferdigstilt.

Utfordringen i dag er at kulturenheten verken har kompetanse eller ressurser til å håndtere dette ansvaret på en tilfredstillende måte.

4.7.3. Muligheter og ambisjoner

Kommunen har et godt utgangspunkt for å ha ambisjoner på dette feltet, og det finnes mange oppgaver å ta tak i.

Det er behov for å dokumentere den kunsten som er i kommunens eie, restaurere den når det er nødvendig og formidle den (utplassere/utsmykke kommunale lokaler mv.). Det trengs også visuell kompetanse ved utforming av lokaler og i prosjekter som f.eks. Kulturfaktor-festivalen.

Utstilling med bilder av Kari Nordheim i Kulturverket Flammen, som kom i stand på initiativ av Caldera i forbindelse med et konsertprosjekt.

I tillegg bør nevnes utsmykningen av Kulturverket Flammen. Kommunestyret har bevilget midler til dette, men det har ikke vært kapasitet til å komme skikkelig i gang med arbeidet. Dette arbeidet bør drives av noen med kompetanse på fagfeltet, sammen med Flammens ledelse. Det er mange byggeprosjekter på gang (nye skoler, helsehus mm), og med dette blir det mange nye kommunale lokaler som kunne inkludert visuell kunst.

For å få noe gjort med dette er det nødvendig å knytte til seg fast kompetanse på fagfeltet. Visuell kunst som fungerer blir lagt merke til og gir en positiv opplevelse. Visuell kunst har virkning på de menneskene som ser den, og vil kunne være viktig både for innbyggerperspektiv og stolt nittedalsidentitet.

Også innenfor feltet visuell kunst finnes det en del eksterne midler å søke på. Dette forutsetter imidlertid at det finnes noen som kan sette seg inn i støtteordningene, og formulere relevante søknader. Med noen som arbeider med dette som fagfelt, vil mulighetene være større for at kommunen tilgodeses med eksterne midler.

Uten styrking av fagfeltet vil Nittedal kommune ha begrenset mulighet til å levere på dette området.

4.8. Tilskuddsordninger

Kulturenheten administrerer tre ulike tilskuddsordninger til lag og foreninger og andre frivillige.

4.8.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

Følgende tre tilskuddsordninger finnes:

Tilskudd til barne- og ungdomsforeninger

Kr. 300 000,- fordeles hvert år til barne- og ungdomsforeninger. Støtten gis i form av grunnstøtte, medlemsstøtte og tilleggsstøtte til spesielle tiltak. Søknadsfristen er 30. april.

Tilskudd til idrett

Kr. 1 000 000,- fordeles hvert år til idrettsforeninger. Støtten gis i form av grunnstøtte, medlemsstøtte og ekstern halleie. Søknadsfristen er 30. april.

Tilskudd til formidling av kultur i Nittedal kommune

Tilskuddsordningen ble opprettet fra 2017 og kom til erstatning for det tidligere kulturfondet. Kr. 400 000,- fordeles til formidling av kultur. Tilskuddsordningen støtter i hovedsak kulturproduksjoner. Søknadsfristen er 15. oktober for prosjekter i det påfølgende året.

4.8.2. utfordringer i dagens virksomhet

Retningslinjene for tilskudd til formidling av kultur i Nittedal kommune ble tydeliggjort og revidert i løpet av våren 2018, på bakgrunn av erfaringer fra tildelingsrunden i 2017.

To barne- og ungdomsforeninger; Nittedal barne- og ungdomskor og Trollskogen teater, kan ikke søke på tilskuddsordningen til barne- og ungdomsforeninger da de mottar støtte til kunstnerisk ledelse via Nittedal kulturskole. Dette er en gammel ordning som det finnes historiske årsaker til, men tiden bør nå være inne for å avslutte denne og få alle aktuelle foreninger inn i den samme tilskuddsordningen.

I det store og det hele må det kunne sies at tilskuddsordningene fungerer bra, de treffer godt og er meget viktige for det frivillige kultur- og idrettslivet i Nittedal.

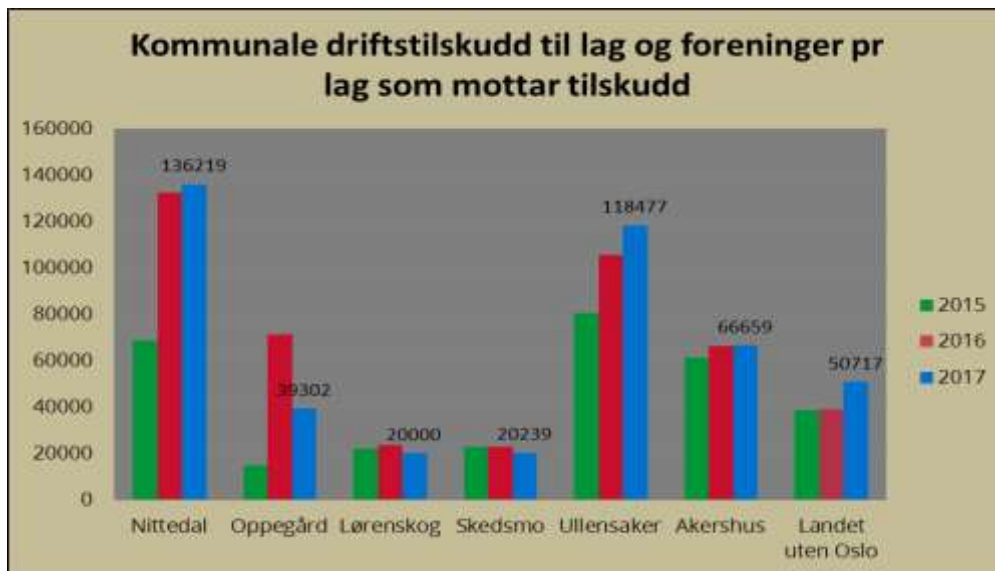

4.8.3. Muligheter og ambisjoner

Det vil alltid være behov for midler til tilskudd, og noen vil nok ønske at tilskuddene automatisk ble indeksregulert. Med unntak av kompensasjon for økede lønnsutgifter er det imidlertid ingen slike ordninger med indeksregulering ellers i kommunen. Beløpene som gjøres tilgjengelig til tilskudd har tradisjonelt blitt endret via politiske prosesser.

Tilskuddsordningene fungerer godt, men den gamle ordningen der Nittedal barne- og ungdomskor og Trollskogen teater mottar støtte via kulturskolen bør korrigeres slik at de kan søke fra tilskuddsordningen til barne- og ungdomsforeninger på lik linje med øvrige foreninger.

4.8.4. KOSTRA-tall

KOSTRA-tallene viser at Nittedal kommune ligger høyt. Lag og foreninger som mottar tilskudd i kommunen får vesentlig mer i støtte enn hva lag og foreninger gjør i de fleste andre kommuner og Nittedal ligger betydelig over snittet i Akershus. Tallet i denne figuren inkluderer også tilskudd til idrett. Den store økningen fra 2015 til 2016 er hovedsakelig knyttet til ny tilskuddsordning for drift av utendørs idrettsanlegg.

4.9. Kulturpriser

Nittedal kommune deler hvert år ut priser i fire kategorier innen kulturområdet, etter forslag fra publikum.

4.9.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

Følgende fire priser deles ut:

Kulturprisen

Kulturprisen deles hvert år ut til en person eller lag/forening som har gjort seg bemerket på kulturområdet. Kulturprisen er et grafisk og nummerert trykk av Borghild Rud: «Kulturtreet».

Ildsjelprisen

Ildsjelprisen deles hvert år ut til en person eller lag/forening som har gjort seg bemerket på idretts- eller friluftsfeltet. Ildsjelprisen er en steinplakett i Nordmarkitt med gravering (Nittedalssteinen).

Påskjøning ung aktiv idrettsutøver

En ung og aktiv idrettsutøver får en påskjøning i form av en gavesjekk på kr. 10 000,- og en steinplakett i Nordmarkitt med gravering (Nittedalssteinen). Mottakeren må være under fylte 20 år, eller fylle 20 år i tildelingsåret.

Påskjøning ung aktiv kulturutøver

En ung og aktiv kulturutøver får en påskjøning i form av en gavesjekk på kr. 10 000,- og en steinplakett i Nordmarkitt med gravering (Nittedalssteinen). Mottakeren må være under fylte 20 år, eller fylle 20 år i tildelingsåret.

Publikum kan sende forslag på kandidater innenfor alle kategoriene. Juryen består av fire utvalgte politiske representanter samt en representant fra henholdsvis Nittedal idrettsråd og Nittedal kulturråd. En representant fra kulturenheten fungerer som juryens sekretær med tale- og forslagsrett.

Utdelingen skjer på et årlig arrangement i januar med ordfører, kommunestyret, juryens medlemmer og andre innbudte. Utdelingen har tidligere foregått i rådhuskantina men ble flyttet til Lillesalen i Kulturverket Flammen etter at kulturhuset sto ferdig.

4.9.2. utfordringer i dagens virksomhet

Erfaringene med både juryeringsprosess og utdeling er positive. Prisene gir en hyggelig anledning til å løfte frem fortjente personer og lag/foreninger i Nittedals kultur- og idrettsliv.

Prisene oppfattes som gode, men steinplaketten i Nordmarkitt er muligens litt utdatert. For ung aktiv idrettsutøver og kulturutøver er det positivt å få en gavesjekk. Et pengebeløp er viktig i en etableringsfase.

I januar 2018 ble utdelingen for første gang gjennomført i Lillesalen i Kulturverket Flammen. Det kom svært mange positive tilbakemeldinger på at Lillesalen ga en meget god ramme for arrangementet.

4.9.3. Muligheter og ambisjoner

Ordningen med kulturpriser bør videreføres. Det bør vurderes om steinplaketten i Nordmarkitt skal byttes ut mot noe nytt, men det foreligger ikke noe godt alternativ i skrivende stund.

Utdelingen i Lillesalen var meget vellykket, og formatet fungerte veldig godt i salen. Hvis det er prisvinnere som ønsker å ha med seg svært mange gjester kan Lillesalen bli for liten. Det er mulig å flytte til Storsalen i enkelte tilfeller uten at selve konseptet for arrangementet endres.

4.10. Samarbeid med det frivillige kulturliv/informasjon og kommunikasjon

Kulturenheten har et utstrakt samarbeid med det frivillige lag og foreningsliv. Det finnes flere samarbeidsavtaler og støtteordninger tilpasset ulike prosjekter, tiltak og organisasjoner. I KST-sakene 122/16 Frivillighet i Nittedal – samarbeid og økonomisk støtte – dagens situasjon, og 145/16 Frivillighet i Nittedal – samarbeid og økonomisk støtte – fremtidig organsiering, finnes det fylldige oversikter over avtaler som også inkluderer andre områder enn kultur.

4.10.1. Dagens virksomhet – beskrivelse

Kulturenheten har hovedsamarbeidsavtaler med tre paraplyorganisasjoner; Nittedal kulturråd, Nittedal idrettsråd og FRINI (Friluftsliv Nittedal). Avtalene med idrettsrådet og FRINI omtales nærmere i nylig vedtatte kommunedelplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett 2018-2030. Kulturenheten har også hatt hovedsamarbeidsavtale med Nittedal Frivilligsentral, men fra 2018 håndteres denne avtalen i sektor for helse og omsorg.

Andre viktige samarbeidsavtaler er avtalene med GIF Handicap, GIF Storby og Skiforeningen. Nittedal kulturskole har et formalisert samarbeid med tre skolekorps og ett strykeorkester.

Utenom de formaliserte samarbeidene finnes det mange prosjektbaserte samarbeid om arrangementer og produksjoner; både enkeltstående arrangementer og festivaler som

Kulturfaktor. Kulturenheten leier også ut kulturlokaler samt tilrettelegger for det frivillige kulturlivets produksjoner og bidrar med fagkompetanse. Det finnes tilskuddsordninger som er omtalt nærmere et annet sted i temaplanen.

4.10.2. utfordringer i dagens virksomhet

Samarbeidet med det frivillige kulturliv oppleves som nært og godt, men et bra nettbasert lag- og foreningsregister har vært et savn. Kulturenheten har en egen intern oversikt som oppdateres så godt som mulig når endringer blir gjort kjent, men informasjonen blir lett uaktuell.

Kulturenheten har kontakt i konkrete saker med Nittedal kulturråd, men hadde gjerne sett at det var et enda tettere samarbeid.

4.10.3. Muligheter og ambisjoner

En nettløsning som på en enkel måte kan generere en god lag- og foreningsliste som organisasjonene selv kan oppdatere, vil om kort tid bli tilgjengelig via kommunens nettsider.

4.11. Kulturarenaer/kulturlokaler

Kulturenheten administrerer utleie av lokaler til både idrett og kultur. Lokaler kan leies på sesongbasis eller til enkeltstående arrangementer.

4.11.1. Tilgjengelige lokaler for utleie

Kulturlokaler leies ut til både trening, øvelser og arrangementer. Lokaler som administreres av kulturenheten er:

- Nittedal samfunnshus, ble stengt for utleie etter vårsemestret 2018 pga. riving av Nittedal ungdomsskole. Ordningen videreføres med et nytt tilbud i nye Nittedal ungdomsskole når denne åpner høsten 2020.
- Li aula.
- Enkelte skolegymsaler. Kulturenheten administrerer kun sesongleie. Enkeltstående arrangementer administreres av respektive skole.
- Ekstern utleie av rådhuskantina.
- Kulturverket Flammen (forskjellige lokaler – ikke sesongleie).

4.11.2. Prinsipper for utleie

Det skilles mellom sesongleie og leie til enkeltarrangementer.

Sesongleie

Søknad om sesongleie av kulturlokaler for den påfølgende sesong er 1. april. Fordelingen av treningstider er vanligvis klar i løpet av juni. Frivillige lag og foreninger betaler normalt ikke leie for faste øvelser.

Leie til enkeltarrangementer

Kulturenheten håndterer henvendelser om leie til enkeltarrangementer fortløpende, og leier ut kulturlokalene når de er disponible. Vedtatt prisliste følges. Kulturverket Flammen er en visningsarena, og har ikke sesongleie. Flammen har imidlertid en søknadsfrist 15. juni for arrangementer i det påfølgende kalenderår. Etter denne fristen håndterer Flammen henvendelsene fortløpende når de kommer inn. For Kulturverket Flammen finnes det en egen vedtatt prisliste.

4.11.3. utfordringer i dagens virksomhet

Hovedutfordringen i denne virksomheten er at det er mangel på egnede øvelokaler til det frivillige kulturlivet. Dette gjelder faste ukentlige øvelser for kor, korps, teatergrupper m.fl., både for barn/unge og voksne. Noen av gruppene har også behov for lager til instrumenter, utstyr mv.

Det vises iblant til at det er fine nye lokaler i Kulturverket Flammen (bildet). Her er det viktig å poengtere at kulturhuset er veldig bra som visningsarena for det lokale kulturlivet, men Flammen har ikke lokaler til faste øvelser. I Flammen kan det være avsluttende prøver frem mot forestilling/konsert, men de faste, som regel ukentlige, øvelsene må foregå et annet sted. Nittedal kulturskole har gode øvelokaler i Flammen, men de

benyttes fullt ut til kulturskolens egen kjernevirksomhet, undervisninger.

Utfordringen med mangel på egnede øvelokaler ble forsterket fra sommeren 2018 da rivingen av Nittedal ungdomsskole startet. Samfunnshuset har vært en viktig arena for både øvelser og fremvisninger. Det finnes ingen god erstatning før nye Nittedal ungdomsskole åpner fra høsten 2020.

4.11.4. Nye kulturlokaler

Det er lite aktuelt å bygge nye rene kulturbygg, men skoler har potensiale for også å være kulturlokaler i nærmiljøet. Skolebygg bør i enda større grad kunne fylle en funksjon for det lokale kulturlivet på ettermiddags- og kveldstid. Godt planlagte skolebygg kan være meget godt egnede som øvelokaler for lag og foreninger.

Nye Nittedal ungdomsskole bygges med en aula som skal ivareta funksjonen til den gamle Samfunnssalen. Aulaen vil bli en viktig arena både for skolen (sal og scene, forestillinger i Den kulturelle skolesekken mv.) og for kulturlivet (øvelser og enklere fremføringer).

4.11.5. Bygging av nye skoler

For å sikre nye kulturlokaler ønskes det nedfelt at Nittedal innfører noe som tilsvarer «Oslostandarden» som grunnlag ved bygging av alle nye skoler. Dette vil sikre gode arealer som kan anvendes til flere formål gjennom hele dagen og uken. Det er også ønskelig å innføre standarder for akustikk på aktuelle rom i nye skoler, slik Oslo skolen har gjort.

Oslo kommune har vedtatt standard kravspesifikasjoner for en rekke formålsbygg, bl.a. for skoleanlegg, se:

<https://www.oslo.kommune.no/politikk-og-administrasjon/for-leverandorer-til-oslo-kommune/standard-kravspesifikasjoner/>

«Oslostandarden» for skoleanlegg er fin fordi den bl.a. sikrer at skolelokalene får egenskaper som gjør dem egnet også til kulturaktiviteter.

Norsk musikkråd har laget et utdrag av standarden for skoleanlegg som særlig trekker frem det som gjelder de kulturfaglige funksjonelle kravene, se:

<http://www.musikk.no/sfiles/9/50/56/66/5/file/skoleanlegg-funksjonelle-krav-utdrag.pdf>

Når norsk standard, NS 8178 (Akustiske kriterier for rom og lokaler til musikkutøvelse) benyttes på aktuelle rom i nye skolebygg sikrer man at også akustikken blir ivaretatt.

Det er viktig at standardene inkluderes helt fra initieringsfasen i prosjektene, mens påvirkningsmuligheten er stor og kostnaden lav.

5. Oppsummering mulige tiltak

I temaplanen omtales en rekke mulige tiltak; både tiltak som kan gjennomføres innenfor eksisterende budsjettamme og tiltak som krever økte ressurser. I dette kapitlet finnes en oppsummering og tiltakene beskrives kortfattet.

Først redegjøres det for tiltak som kan gjennomføres innenfor eksisterende budsjettamme. Deretter følger tiltak som har økonomiske konsekvenser dersom de skal gjennomføres. Disse er delt inn i to kategorier; tiltak som vurderes å ha høyere eller lavere prioritet. Det omtales også et tiltak i kategorien senking av ambisjoner, og det gis til slutt en oversikt over andre innspill inkl. prinsipper som ikke har noen direkte kostnader, men som gir viktige avklaringer.

I kapittel 2.7 ble det redegjort for samlede KOSTRA-tall 2017 for kultursektoren. Tallene for 2017 viser at for å komme på samme nivå som gjennomsnittet av kommunene i Akershus kan Nittedal øke sine netto driftsutgifter med om lag 12 millioner kroner pr. år. Denne temaplanen peker på flere muligheter og ambisjoner innenfor kulturområdet i Nittedal. Til tross for ambisiøse mål er det likevel slik at samtlige tiltak i denne planen, som samles i de nærmeste underkapitlene, har en samlet kostnadsramme på drøyt halvparten av dette, kr. 6 800 000,-.

5.1. Tiltak innenfor eksisterende budsjettamme

Følgende tiltak kan gjennomføres innenfor eksisterende budsjettamme. For den fullstendige omtalen av tiltakene vises det til kapitlene tidligere i planen. Tiltakene kommer i den rekkefølgen som de omtales i planen.

Nittedal bibliotek

- Bevare eksisterende og prøve ut nye samarbeid med flere frivillige organisasjoner, andre kommunale institusjoner, kultur- og næringsliv med tanke på arrangementer og aktiviteter.
- Heve grunnleggende IKT-kompetanse hos de ansatte.
- Delta i konsortium for elektroniske abonnementsordninger.
- Iverksette markedsføringstiltak slik at flere får kjennskap til bibliotekets tjenester.

Nittedal kulturskole

- Opprette et introduksjonskurs i gitar i gruppe for ulike aldersgrupper.
- Opprette et kurs i afrikanske trommer i gruppe.
- Gi elever i fordypningsprogrammet større oppgaver å bryne seg på.
- Etablere en konsertserie, f.eks. månedlige lunsjkonsserter i biblioteket.

Kulturverket Flammen

- Gjennomføre årlige publikumsundersøkelser.
- Jobbe for å utvikle nye produksjoner i samarbeid med frivillig kulturliv.

Den kulturelle spaserstokken

- Prioritere prosjekter for seniorer ved å supplere tilbudet innen Den kulturelle spaserstokken med arrangementer via bibliotek, kulturhus og kulturskole.

Den kulturelle skolesekken

- Jevnlige nettverksmøter for å oppnå tettere samarbeid mellom DKS-kordinator og kulturkontaktene på hver skole.
- Flere lokale DKS-tilbud i Kulturverket Flammen.

Kulturfaktor

- Invitere Nittedal kulturråd inn som faglig samarbeidspart i festivalens programmeringsfase.
- Utarbeide en festivalplan med et lenger tidsperspektiv. Nittedal kulturråd inviteres til å være en ressurs ved utarbeidelsen av planen.

Tilskuddsordninger

- Korrigere gammel ordning slik at Nittedal barne- og ungdomskor og Trollskogen Teater kan søke støtte fra tilskuddsordningen for barne- og ungdomsforeninger på lik linje med øvrige foreninger.

5.2. Tiltak med økonomiske konsekvenser – høyere prioritet

Følgende forslag til tiltak vil kreve økte ressurser og er de tiltak i planen som bør prioriteres høyest ved gjennomføring. For den fullstendige omtalen av tiltakene vises til kapitlene tidligere i planen. Tiltakene er satt opp i den rekkefølgen de kommer i planen, og er ikke prioritert opp i mot hverandre.

Nittedal bibliotek

- Styrke arrangementstilbudet i biblioteket. Gjøre tilbudet mer forutsigbart og mindre avhengig av ekstern finansiering.
- Øke IKT-kompetansen i biblioteket gjennom nye ressurser til dette fagfeltet. Med slik styrking kan også betjent åpningstid utvides med åtte timer pr. uke.

Nittedal kulturskole

- Tilby dirigenter til aspirantsamspill for korpselever.
- Øke antallet elevplasser piano. Piano er det instrumentet som har flest barn på venteliste.
- Musikktilbud til funksjonshemmede/psykisk utviklingshemmede.

Kulturverket Flammen

- Videreføre det høye aktivitetsnivået. Utvikle programmet og kvaliteten, inkl. en ekstra satsning på unge i aldersgruppen 15-20 år. Gjøre at personalet blir mer tilgjengelig for publikum.
- Sikre midler til større investeringer og kostbart vedlikehold, via et eget investeringsbudsjett.

Ungdomsaktiviteter

- Styrke klubbdriften (Klubb1, Verket og Juniorklubben), slik at innhold og aktivitetstilbud kan komme tilbake til tidligere nivå.
- Utvikle og prøve ut nye tiltak, aktiviteter og tilbud som ikke finnes i dag.

Kulturvern/kulturminner

- Følge opp fagfeltet. Inkluderer bl.a. å følge opp vedtatt kommunedelplan for kulturminner, revidere planen samt legge frem en revidert helhetlig plan for Nittedals Krutværk.

Visuell kunst

- Følge opp fagfeltet. Inkluderer bl.a. dokumentasjon, formidling av kunst i kommunens eie, samt bistand med visuell kompetanse i prosjekter (både kunstneriske prosjekter og ved utsmykking av nye bygg inkl. Kulturverket Flammen).

Disse tiltakene har en samlet årlig driftskostnad på kr. 3 000 000,- til kr. 3 800 000,-. Ca. kr. 800 000,- kan være en årlig ramme for investeringsmidler til Kulturverket Flammen, inn i et budsjett der ubrukte midler kan overføres fra år til år.

5.3. Tiltak med økonomiske konsekvenser – lavere prioritet

Følgende forslag til tiltak har noe lavere prioritet. For den fullstendige omtalen av tiltakene vises til kapitlene tidligere i planen. Tiltakene er satt opp i den rekkefølgen de kommer i planen, og er ikke prioritert opp i mot hverandre.

Nittedal bibliotek

- Styrke bibliotekets innkjøp av nye og relevante medier tilpasset økt etterspørsel og bredere målgruppe.

Nittedal kulturskole

- Styrke kommunikasjonen med elever, foreldre og potensielle brukere gjennom sosiale medier, digitale plattformer og andre.
- Styrke tilbudet fra kulturskolen inn i skolen.
- Øke kapasiteten i kulturskolen på blås og stryk.
- Tilby mer teori og fordypning.

Kulturverket Flammen

- Utvikle den tekniske kompetansen i huset, særlig innenfor lys. Bidra operativt i egne produksjoner og som fagressurs for leietakere.
- Legge til rette for at Flammen kan våge mer i programmeringen, inkl. å inngå samarbeid om å utvikle nye produksjoner, ved å etablere et risikofond.

Ungdomsaktiviteter

- Etablere Syng LIVE som et fast lavterskeltilbud med helårsdrift.
- Opprette Verket AKTIV Sommeruke, aktivitetstilbud for 100 ungdommer fra 12 til 16 år lagt til første sommerferieuke.
- Utvide Verket AKTIV til en tur/aktivitet i måneden.
- Styrke ungdomstilbudet i søndre.

Kulturfaktor/visuell kunst

- Styrke kommunens satsning på Kulturfaktorfestivalen og visuell kunst.

Nittedal bygdesamling

- Finne en mer attraktiv plassering der samlingen kan inngå i en større helhet. Flytte samlingen og bygge den opp i nye lokaler.

Tiltakene ovenfor anslås å ha en samlet årlig driftskostnad på kr. 2 500 000,- til kr. 3 000 000,-.

Tiltaket knyttet til Nittedal bygdesamling vil kreve en nærmere utredning før kostnadsrammer kan oppgis.

5.4. Mulige reduksjoner – senking av ambisjoner

I temaplanen er det ett mulig tiltak som peker mot senking av ambisjoner:

Nittedal bygdesamling

- Nedprioritere samlingen ved å flytte den til et enklere og rimeligere lager der den kan være i påvente av at en løsning for samlingen utkrystalliserer seg. Tiltaket vil redusere kostnader til husleie, men det må avsattes ressurser til nedpakking og flytting av samlingen. Tiltaket vil kreve en nærmere utredning.

5.5. Andre innspill og føringer

5.5.1. Innspill utenfor kulturenheten

Temaplanen trekker frem ett innspill som peker utenfor kulturenhetens egen virksomhet.

Den kulturelle skolesekken – kulturkontaktene på skolene

Økte ressurser til kulturkontaktene på skolene slik at de får tid til å gjøre oppgavene som følger med jobben.

5.5.2. Føringer

Planen inneholder også føringer som ønskes nedfelt i fremtidig virksomhet og orienteringer om begrenset mulighet til å levere.

Nittedal kulturskole

«Rammeplan for kulturskolen – Mangfold og fordypning» ønskes lagt til grunn for Nittedal kulturskoles virksomhet.

Kulturarenaer/bygging av nye skoler

For å sikre nye kulturlokaler ønskes det nedfelt at Nittedal innfører noe som tilsvarer «Oslostandarden» som grunnlag ved bygging av alle nye skoler. Dette vil sikre gode arealer som kan anvendes til flere formål gjennom hele dagen og uken. Det er også ønskelig å innføre standarder for akustikk på aktuelle rom i nye skoler, slik Osloskolen har gjort.

Kulturvern/kulturminner

Kulturenheten har pr. i dag ikke kompetanse eller ressurser til å håndtere fagfeltet. Uten styrking av fagfeltet vil Nittedal kommune ha begrenset mulighet til å levere på dette området.

Visuell kunst

Kulturenheten har pr. i dag ikke kompetanse eller ressurser til å håndtere fagfeltet. Uten styrking av fagfeltet vil Nittedal kommune ha begrenset mulighet til å levere på dette området.

6. Konklusjon

Temaplanen for kultur skal gi Nittedal kommunes befolkning og folkevalgte et godt grunnlag for å vurdere visjon, mål, ambisjoner og prioriteringer for kommunens satsning på kultur. «Kortreist kultur for alle» er en flott visjon som gir retning for utviklingen av kulturvirksomheten i Nittedal komune. Temaplanen skal bidra til gode og meningsfylte debatter, og en enda større bevissthet om kulturens betydning i nittedalssamfunnet. Planen peker på en del muligheter og ambisjoner, men forutsetter ikke i seg selv økonomiske disposisjoner. Alle kostnadskrevenne tiltak som omtales i temaplanen må innarbeides i kommunens handlingsplan og budsjett.

7. Vedlegg

Det foreligger to vedlegg til denne temaplanen:

1. Nittedal bibliotek – faktadokument
2. Rammeplan for kulturskoler – Mangfold og fordypning

Fotokrediteringer

I tillegg til foto som er kulturenhetens egne eller er kjøpt inn som illustrasjoner, publiseres i denne temaplanen også bilder av lokale fotografer. Følgende krediteres:

side 5:	Danseverket i Nittedal	Esben Skotte
side 9:	Nittedal Teater «Reisen til Julestjernen»	Kathrine Granaasen
side 11:	Nittedal Strykeorkester	Bjørnar Valstad
side 23:	Korpsmusikanter	Kathrine Granaasen
side 28:	Tolvskillingsoperaen	Kathrine Granaasen
side 54:	Trollskogen Teater «Oliver»	Björg Hexeberg

NITTEDALKOMMUNE
der storby møter marka

Sentralbord: 67 05 90 00

Epost: postmottak@nittedal.kommune.no

Besøksadresse: Rådhusveien 1, 1482 Nittedal

www.nittedal.kommune.no

